

Digitaliserings- og
forvaltningsdepartementet

Rapport

Oppfølging av berekraftsmåla i Noreg

Rapport frå Regjeringa til Stortinget i forslag til statsbudsjett for 2027

7. oktober 2026

Innhold

1	Arbeidet med berekraftsmåla	3
2	Framgang på berekraftsmåla	5
3	Kunnskapsgrunnlag for systematisk oppfølging	7
	Nasjonale indikatorar	7
4	Status og utvikling for berekraftsmåla	8
	Mål 1: Utrydde alle former for fattigdom i heile verda	9
	Mål 2: Utrydde svolt, oppnå mattryggleik og betre ernæring, og fremje berekraftig landbruk	11
	Mål 3: Sikre god helse og fremje livskvalitet for alle, uansett alder	13
	Mål 4: Sikre inkluderande, rettferdig og god utdanning og fremje moglegheiter for livslang læring for alle	16
	Mål 5: Oppnå likestilling og styrkje stillinga for jenter og kvinner i samfunnet	18
	Mål 6: Sikre berekraftig vassforvaltning og tilgang til vatn og gode sanitærforhold for alle	20
	Mål 7: Sikre tilgang til påliteleg, berekraftig og moderne energi til ein overkomeleg pris	22
	Mål 8: Fremje varig, inkluderande og berekraftig økonomisk vekst, full sysselsetjing og anstendig arbeid for alle	24
	Mål 9: Bygge solid infrastruktur og fremje inkluderande og berekraftig industrialisering og innovasjon	26
	Mål 10: Redusere ulikskap i og mellom land	28
	Mål 11: Gjere byar og lokalsamfunn inkluderande, trygge, robuste og berekraftige	30
	Mål 12: Sikre berekraftige forbruks- og produksjonsmønster	32
	Mål 13: Handle omgåande for å motarbeide klimaendringane og konsekvensane av dei	34
	Mål 14: Bevare og bruke hav og marine ressursar på ein måte som fremjar berekraftig utvikling	37
	Mål 15: Verne, tilbakeføre og fremje berekraftig bruk av økosystem, sikre berekraftig skogforvaltning, motverke ørkenspreiing, stanse og reversere landforringing og stanse tap av artsmangfald	40
	Mål 16: Fremje frededelege og inkluderande samfunn for å sikre berekraftig utvikling, sørge for tilgang til rettsvern for alle og bygge velfungerande, ansvarlege og inkluderande institusjonar på alle nivå	43
	Mål 17: Styrkje verkemidla som trengst for å gjennomføre arbeidet, og fornye globale partnerskap for berekraftig utvikling	46

1 Arbeidet med berekraftsmåla

Vi lever i ei uroleg og uføreseieleg tid. I ein krevjande geopolitisk situasjon, der verda er prega av samanvevde kriser som klimaendringar, aukande ulikskap og politisk ustabilitet, utgjer berekraftsmåla ei viktig felles plattform og omstillingsagenda. Noreg har forplikta seg til å arbeide målretta for å nå berekraftsmåla innan 2030. Dei 17 berekraftsmåla gir ei heilskapleg ramme for å fremje sosial, økonomisk og miljømessig utvikling.

Figur 1.1 Berekraftsmåla

Utfordringane verda står overfor, heng tett saman og forsterkar kvarandre. Klimaendringar og tap av naturmangfald påverkar matproduksjon, helse, busetnad og økonomisk utvikling. Geopolitiske konflikter og aukande uro skapar utryggleik, forstyrrar forsyningskjeder og kan svekkje den økonomiske veksten. Samstundes kan sosial ulikskap og manglande tillit gjere samfunn mindre motstandsdyktige mot kriser og omstilling. Slike samanhengar viser at framgang på eitt område ofte er avhengig av innsats på fleire andre område, og understrekar behovet for heilskaplege løysingar.

Etter ein periode med jamn framgang i åra etter at berekraftsmåla vart vedtekne i 2015, har verda dei siste åra opplevd tilbakegang i berekraftsarbeidet. Dette skjer trass i at vi i dag har tilgang til meir kunnskap og teknologi enn nokon gong tidlegare.

Den nyaste globale statusrapporten frå FN¹ understrekar alvor i situasjonen og viser at verda framleis ikkje er på rett kurs for å nå berekraftsmåla innan 2030. Berre 15 prosent av delmåla er på rett veg mot å bli nådde, medan 21 prosent viser moderat framgang. Nær halvparten av delmåla har utilstrekkeleg framdrift, og for 15 prosent av delmåla har utviklinga gått i feil retning sidan 2015.

I Meld. St. 35 (2024–2025)² gjer regjeringa greie for status, utfordringar og vegen vidare i Noreg sitt arbeid med å nå berekraftsmåla. Meldinga legg særleg vekt på dei områda der Noreg har størst forbedringspotensial, og trekkjer fram pågåande arbeid og prosessar for å synleggjere kva regjeringa gjer for å styrkje måloppnåinga. Ein viktig del av meldinga er å synleggjere samanhengen mellom arbeidet med berekraftsmåla og sentrale samfunnsutfordringar.

Regjeringa sin plan for Noreg gir retning for arbeidet med å møte dei store samfunnsutfordringane i åra framover. Prioriteringane i planen skal bidra til eit trygt samfunn, høg sysselsetjing, berekraftig verdiskaping, styrkt konkurransekraft og ei effektiv offentlig forvaltning. Planen støttar opp under fleire av dei 17 berekraftsmåla og byggjer på ei erkjenning av at økonomisk, sosial og miljømessig berekraft er gjensidig avhengige av kvarandre. Slik er arbeidet med berekraftsmåla integrert i gjennomføringa av regjeringa sin samla politikk for samfunnsutviklinga i Noreg.

Noreg har eit godt utgangspunkt for å nå berekraftsmåla. Samfunnet er kjenneteikna av høg tillit, sterke demokratiske institusjonar, høg sysselsetjing og god tilgang til offentlege velferdstenester. Levekåra er gjennomgåande gode, og Noreg skårar høgt i internasjonale samanlikningar av berekraftig utvikling. Samstundes står vi overfor vesentlege utfordringar. Særleg gjeld dette område der den høge levestandarden vår er knytt til eit omfattande ressursforbruk og store klima- og miljøavtrykk. Noreg blir òg påverka av utviklingstrekk utanfor eigne grenser, noko som understrekar behovet for langsiktig og heilskapleg omstilling.

Derfor understreka regjeringa på nytt forpliktinga si til berekraftsmåla då Noreg presenterte si tredje frivillige nasjonale rapportering (VNR-rapport)³ under FN sitt høgnivåforum for berekraftig utvikling i New York denne sommaren.

I denne årlege rapporten gir regjeringa Stortinget ei oppdatert framstilling av status for berekraftsmåla i Noreg. Føremålet er å gi eit samla bilde av framdrifta og å gi Stortinget eit grunnlag for å vurdere utviklinga i berekraftsarbeidet. Vurderingane av status for dei 17 måla er i hovudsak dei same som vart presenterte i Noregs tredje VNR-rapport. Eit unntak er delmål 15.3, der status er endra til «nådd», ettersom Noreg i 2025 for første gong nådde jordvernålet om ei årleg omdisponering av dyrka jord på under 2 000 dekar. Vidare er trendvurderinga for delmål 2.A endra frå positiv til stagnert som følgje av reduksjon i bistanden på matområdet. Trendvurderinga for delmål 8.5 er òg endra frå positiv til stagnert. Sysselsettingsandelen i aldersgruppa 15-74 år er framleis blant dei aller høgaste i OECD-området og utviklinga har helde seg stabil dei siste åra.

Oppfølginga av berekraftsmåla er ein del av det ordinære politiske arbeidet til regjeringa. Kvart departement rapporterer òg om oppfølginga av måla innanfor sitt sektoransvar i budsjett dokumenta sine.

¹ FN: [The Sustainable Development Goals Report 2026](#)

² [Meld. St 35 \(2024-2025\) Norges arbeid med bærekraftsmålene – Status, utfordringer og veien videre](#)

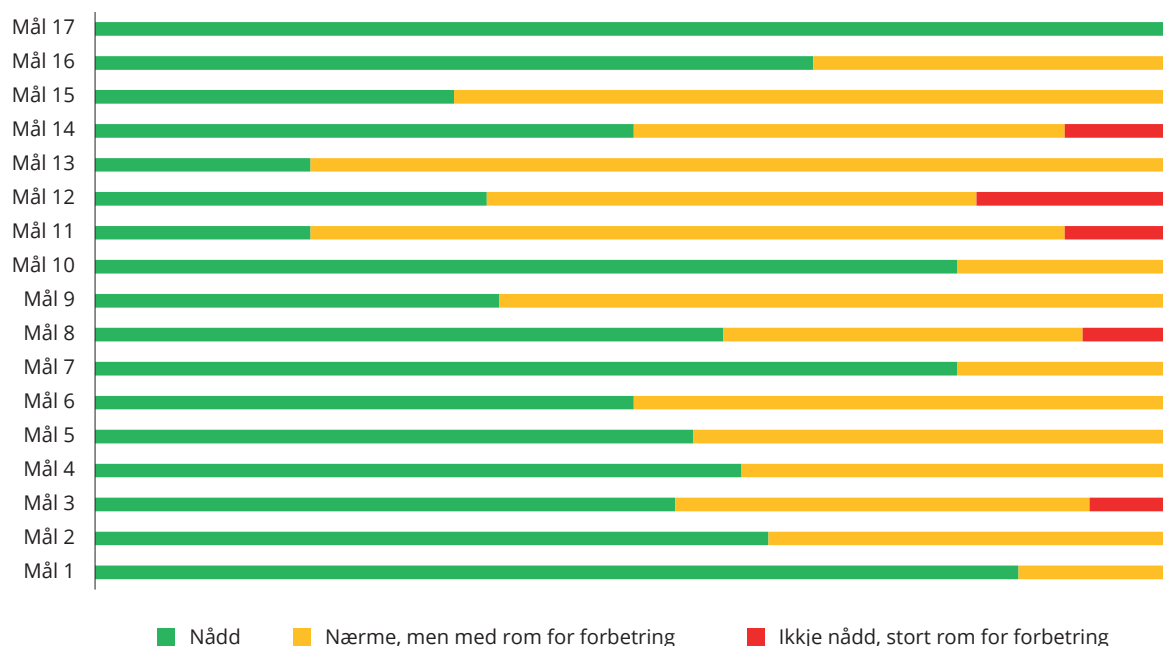
³ [Voluntary National Review 2026 Norway - Report on the Implementation of the 2030 Agenda for Sustainable Development.](#)

2 Framgang på berekraftsmåla

Noreg skårar høgt på berekraftsmåla og er blant landa i verda som ligg lengst framme i arbeidet med berekraftig utvikling. Vurderinga av framdrifta på dei 17 berekraftsmåla stadfestar dette overordna bildet. Noreg skårar særleg høgt på mål knytte til fattigdom (mål 1), likestilling mellom kjønna (mål 5), energi (mål 7), mindre ulikskap (mål 10), fred, rettferd og velfungerande institusjonar (mål 16) og samarbeid for å nå måla (mål 17). Dette speglar langsiktige investeringar i velferdsordningar, offentlege tenester av høg kvalitet og eit inkluderande demokrati.

I denne rapporten vurderer regjeringa alle dei 169 delmåla under berekraftsmåla. Dette omfattar både resultatmål (nummererte delmål), som skildrar kva som skal oppnåast innan 2030, og gjennomføringsmål (delmål merka med bokstav), som handlar om verkemiddel, samarbeid og andre føresetnader for å nå resultata. Vurderinga viser at Noreg har nådd 98 delmål, medan det trengst ytterlegare innsats for dei resterande 71. Dei fleste av desse delmåla er nær ved å bli oppfylte, men seks delmål krev vesentleg betring: delmål 3.8) Oppnå allmenn dekning av helsetenester, inkludert ordningar som vernar mot økonomiske konsekvensar, og allmenn tilgang til grunnleggjande og gode helsetenester og trygge, verksame og nødvendige medisinar og vaksinar av god kvalitet og til ein overkomeleg pris, delmål 8.4) Fram mot 2030 stadig forbetre utnyttinga av globale ressursar innanfor forbruk og produksjon, og arbeide for å oppheve koplinga mellom økonomisk vekst og miljøydeleggingar, i samsvar med det tiårige handlingsprogrammet for berekraftig forbruk og produksjon, der dei utvikla landa går føre, delmål 11.1) Innan 2030 sikre at alle har tilgang til tilfredsstillande og trygge bustader og grunnleggjande tenester til ein overkomeleg pris, og betre forholda i slumområde, delmål 12.2) Innan 2030 oppnå berekraftig forvaltning og effektiv bruk av naturressursar, delmål 12.5) Innan 2030 redusere avfallsmengda vesentleg gjennom førebygging, reduksjon, attvinning av materiale og ombruk og delmål 14.5) Innan 2020 bevare minst 10 prosent av kyst- og havområda, i samsvar med nasjonal rett og folkeretten og på grunnlag av den beste vitskaplege kunnskapen som er tilgjengeleg.

Figur 2.1 Vurdering av framdrift for dei 17 berekraftsmåla (prosent)

Sjølv om Noreg har oppnådd gode resultat på mange område, står vi framleis overfor fleire utfordringar som går på tvers av berekraftsmåla. Dei viktigaste utfordringane handlar om å redusere klima- og miljøbelastninga frå produksjon og forbruk, gjennomføre den grønne omstillinga på ein måte som tek vare på naturen og samstundes fremjar verdiskaping, og å sikre sosial inkludering og deltaking for alle.

Dei seks delmåla som krev størst forbedring, gir eit særleg bilde av utfordringane Noreg står overfor. Delmåla peikar på korleis høg levestandard og høgt materielt forbruk skapar utfordringar knytte til ressursbruk, avfallshandtering, klima og naturmangfald. Det materielle forbruket i Noreg ligg framleis vesentleg over det globale og europeiske gjennomsnittet og bidreg til store avfallsmengder og press på naturressursar. Noreg har òg forbedringspotensial når det gjeld å redusere marin forureining og mikroplast, styrkje forvaltinga av marine økosystem og fremje ei meir berekraftig utnytting av naturressursane.

Samstundes peikar vurderingane på utfordringar knytte til sosial berekraft og deltaking. Noreg har høg sysselsetjing og relativt små skilnader, men enkelte grupper står framleis i fare for å hamne utanfor arbeidslivet eller bli verande i låginntektsgrupper over tid. Vurderingane viser òg behov for ytterlegare innsats for å sikre likeverdig tilgang til sentrale velferdstenester, mellom anna innan tannhelse, og for å legge til rette for tilgang til eigna og rimelege bustader.

Desse utfordringane heng tett saman, og ei vellukka omstilling føreset at klima- og miljøomsyn blir kombinerte med sosial berekraft, høg sysselsetjing og vidare verdiskaping. Samla viser vurderinga at Noreg har eit godt utgangspunkt for å nå berekraftsmåla innan 2030, men dei attståande utfordringane krev langsiktig innsats og omstilling på tvers av sektorar.

3 Kunnskapsgrunnlag for systematisk oppfølging

Vurderingane av dei 17 berekraftsmåla byggjer på eit breitt kunnskapsgrunnlag. Kjeldene omfattar nasjonal statistikk, offentlege utgreiingar, stortingsmeldingar, strategiar, årsrapportar frå statlege verksemdar, internasjonale rapportar, indikatorar og faglege analysar frå relevante direktorat og fagmiljø.

Statistisk sentralbyrå (SSB) er den viktigaste kjelda for dei fleste måla gjennom offisiell statistikk og indikatorar knytte til berekraftsmåla. Dette er supplert med data og analysar frå mellom anna Helse- og omsorgsdepartementet, Utdanningsdepartementet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir), Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE), Økokrim, The Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), Transparency International og andre nasjonale og internasjonale institusjonar. Strategiar, handlingsplanar, stortingsmeldingar og internasjonale rammeverk er òg nytta for å belyse status, utviklingstrekk og politiske prioriteringar innan dei ulike måla.

Nasjonale indikatorar

Det er lagt ned eit omfattande arbeid for å utvikle eit meir heilskapleg sett med nasjonale indikatorar for oppfølginga av berekraftsmåla. Sidan dei globale indikatorane ikkje alltid fangar opp nasjonale utfordringar og prioriteringar, gir nasjonale indikatorar eit meir presist bilde av utviklinga i Noreg.

Sidan 2021 har SSB publisert ein offentleg tilgjengeleg indikatorportal med både globale og nasjonale indikatorar⁴. Dette har styrkt kunnskapsgrunnlaget for vurdering av framdrifta på berekraftsmåla og gjort det mogleg å følgje utviklinga meir systematisk over tid.

Indikatorane blir mellom anna nytta i denne årlege rapporteringa til Stortinget og i Noreg si frivillige rapportering til FN. Portalane spelar òg ei viktig rolle i arbeidet til mange aktørar i sivilsamfunnet og bidreg til openheit om innsatsen for å fremje berekraftig utvikling.

Per april 2026 er om lag 217 nasjonale indikatorar og 115 globale indikatorar publiserte. For å styrkje kunnskapsgrunnlaget om Noreg si måloppnåing på berekraftsmåla og legge til rette for betre formidling til allmenta, vil regjeringa vidareutvikle indikatorportalen til SSB.

⁴ Statistisk sentralbyrå: [Nasjonale indikatorar for berekraftsmåla](#)

⁵ Statistisk sentralbyrå: [Globale indikatorar for berekraftsmåla](#)

4 Status og utvikling for berekraftsmåla

Vurderingane i denne rapporten byggjer på tilgjengeleg kunnskap og statistikk, med hovudvekt på Meld. St 35 (2024–2025) *Noregs arbeid med berekraftsmåla – status, utfordringar og vegen vidare*, Noregs frivillige rapport til FN (VNR-2026), og dessutan dei globale og nasjonale indikatorane utarbeidde av Statistisk sentralbyrå. Vurderingane er baserte på utviklinga frå 2021 til i dag og gir eit samla bilde av status og framdrift mot måloppnåing innan 2030.

Regjeringas vurdering blir illustrerte ved hjelp av følgjande kategoriar:

	Nådd
	Nære, men med rom for forbedring
	Ikkje nådd, stort rom for forbedring
	Utviklinga er positiv
	Utviklinga har stagnert
	Utviklinga er negativ

Utrydde alle former for fattigdom i heile verda

1.1	Ingen lever i ekstrem fattigdom som følgje av universelle velferdsordningar.	😊 ➡
1.2	Delen av befolkninga med vedvarande låg inntekt har auka noko etter 2010. Etter ein auke i talet på barn i familiar med vedvarande låginntekt, med ein topp i 2018–2020, har delen gått ned.	😐 ➡
1.3	Noreg har eit omfattande offentleg velferdssystem som dekker heile befolkninga.	😊 ➡
1.4	Heile befolkninga har lik rett og tilgang til økonomiske ressursar, finansielle tenester og grunnleggjande velferdstenester som helsetenester og utdanning.	😊 ⬆
1.5	Noreg har solide forsikringsordningar og system for krisehandtering og beredskap.	😊 ➡
1.A	Norsk utviklingspolitikk har som mål å utrydde fattigdom, redusere ulikskap og fremje berekraftig vekst ved å mobilisere privat kapital, styrkje innanlands ressursmobilisering og støtte sentrale multilaterale institusjonar. I 2025 nytta Noreg 1,03 prosent av BNI til offisiell utviklingsbistand.	😊 ➡
1.B	Regjeringa har lagt fram ei stortingsmelding om sosial mobilitet og sosial utjamning blant barn, unge og familiar. Noreg bidreg til OECD DAC si gjennomgang av korleis ODA betre kan mobilisere private midlar.	😊 ➡

Status: Noreg er blant landa med lågast inntektsulikskap og fattigdom. Ei viktig årsak til dette er høg yrkesdeltaking blant både kvinner og menn, omfattande velferdsordningar, og jamn økonomisk vekst over tid. Ein liten del av befolkninga har låg inntekt og dårlege levekår. Noreg har ingen offisiell fattigdomsgrense, men det er vanleg å bruke eit mål på vedvarande låginntekt⁶. Delen med vedvarande låg inntekt har vore relativt stabil, men har auka noko etter 2010. I treårsperioden 2022–2024 hadde 9,5 prosent av befolkninga (utanom studentar) vedvarande låginntekt. Etter å ha auka frå 2000 og med ein topp i 2018–2020, har delen barn i familiar med vedvarande låginntekt gått noko ned. I perioden 2022–2024 var talet 10,2 prosent, noko som var ein liten auke frå perioden før. Auken kjem i all hovudsak av at barn i ukrainske familiar som kom i 2022 no for første gong blir talt med i statistikken.

Auka levekostnadar rammar låginntektsgrupper hardast, og delen som oppgir å ikkje ha råd til materielle og sosiale gode, og opplever økonomiske vanskar, har auka noko dei siste åra.

⁶ Vedvarande låginntekt målt som at gjennomsnittsinntekta i ein treårsperiode ligg under ei låginntektsgrense sett ved 60 pst. av medianinntekta med EUs ekvivalensskala (EU-60).

Hovudresultat: Alle grupper har hatt inntektsvekst, òg låginntektsgrupper. Talet på barn i familiar med vedvarande låginntekt har gått ned. Høg deltaking i arbeidsmarknaden, og lågare innvandring til Noreg i åra etter 2016 samt lengre butid blant innvandrarak, har òg bidrege til dette. Barnefamiliar, særleg einslege forsørgjarar med små barn, har hatt ei relativt god inntektsutvikling dei siste åra, og barnetrygda er auka. Låginntekt blant eldre har gått ned over tid. Universelle velferdsordningar bidreg til å betra levekår, og er særleg viktige for låginntektsgrupper og utsette grupper.

Utfordringar: Dei viktigaste utfordringane er å halde inntektsulikskapen låg, auke deltakinga i arbeidsmarknaden blant utsette grupper, og hindre at fattigdom går i arv til nye generasjonar. Delen barn som bur i hushald med vedvarande låginntekt, særleg blant familiar med innvandrarbakgrunn og einslege forsørgjarar, er særleg bekymringsfull. Talet på heimlause aukar etter fleire år med nedgang. Noreg har relativt høg grad av sosial mobilitet, men det er viktig å fremje like moglegheiter for alle barn gjennom oppvekst og utdanning for å redusere sosial og økonomisk ulikskap.

Globalt ansvar: Norsk utviklingspolitikk har som mål å fremje samfunnsending ved å motverke ulikskap og fattigdom, og ved å styrkje økonomisk utvikling og velferd i utviklingsland. Norsk offisiell utviklingsbistand (ODA) utgjorde 58,9 milliardar kroner i 2025. Som del av BNI (bruttonasjonalinntekt) var dette 1,03 prosent i 2025. Noreg var det einaste OECD-landet som bidrog med meir enn éin prosent av bruttonasjonalinntekta si til bistand i 2025.

Sentrale tiltak 2024–2026:

- Aktiv arbeidsmarknadspolitik, inkludert ei ungdomsgaranti frå 1. juli 2023.
- Auka innsats for å inkludere innvandrarak i arbeidsliv og samfunn. Ny integringsstrategi skal leggjast fram våren 2027.
- Auka barnetrygd.
- Redusert maksimal foreldrebetaling i barnehage og 12 timar gratis skulefritidsordning (SFO) på 1.–3. trinn.
- Meld. St. 28 (2024–2025) *Tro på framtida – uansett bakgrunn*.
- Stortingsmelding om ein langsiktig strategi for norsk utviklingspolitikk skal leggjast fram våren 2027.

Utrydde svolt, oppnå mattryggleik og betre ernæring, og fremje berekraftig landbruk

- 2.1** Matsikkerheita er god, med tilgang til trygg, næringsrik og tilstrekkeleg mat som dekker ernæringsbehov og matpreferansar gjennom heile året. 😊 ⬆
- 2.2** Ernæringsstatusen i Noreg er god. Samstundes aukar førekomsten av overvekt og fedme, og eldre med redusert helse har høgare risiko for underernæring. Delen mødrer som fullammar barna sine, ser ut til å vere på veg ned. 😐 ➡
- 2.3** Det finst velutvikla institusjonar innan både landbruks- og sjømatsektoren som sikrar lik tilgang til kunnskap, finansielle tenester, teknologi og andre produktive ressursar. 😊 ⬆
- 2.4** Matproduksjonen må tilpassast klima- og miljøutfordringar. Miljøforureining må reduserast, samstundes som produksjonen av trygg og næringsrik mat vert sikra. Bruken av plantevernmidde og antibiotika held fram på eit lågt nivå, og bruken av beite er stabil. 😐 ⬆
- 2.5** Kulturplantar vert tekne vare på i ein felles nordisk genbank og nasjonale klonarkiv, medan husdyrrasar som er verd å ta vare på, vert bevarte gjennom vernebesetningar og tilskotsordningar. 😊 ⬆
- 2.A** Noreg er framleis ein stor ytar av offentleg utviklingshjelp (ODA) og ein viktig partnar for internasjonal utvikling og humanitær bistand til matsikkerheit og ernæring, mellom anna gjennom FN-organisasjonane FAO, WF og IFAD, andre organisasjonar som CGIAR og Verdsbanken, og gjennom frivillige organisasjonar, i tråd med regjeringa sin strategi *Kraftsamling mot svolt – ein politikk for auka sjølvforsyning*. 😐 ➡
- 2.B** Noreg har avvikla eksportsubsidiane for landbruksvarer. 😊 ⬆
- 2.C** Noreg har eit marknadsreguleringsystem der dei viktigaste aktørane er Landbruksdirektoratet og landbrukssamvirka. Noreg støttar òg internasjonalt og multilateralt arbeid med marknadsinformasjon, mellom anna gjennom AMIS, og er ein sentral bidragsytar til FAO. 😊 ➡

Status: Matsikkerheita er generelt god i Noreg, men det finst utfordringar knytte til overvekt og fedme. Vi er i stor grad sjølvforsynt med kjøtt, meieriprodukt og sjømat, og har gode handelsrelasjonar for import av mat og innsatsfaktorar til matproduksjon. Noreg har òg ordningar som sikrar at maten er trygg å ete. Den nasjonale matsikkerheita er avhengig av kontinuerleg matproduksjon, vern av produksjonsgrunnlaget og eit velfungerande handelssystem. Berekraftig matproduksjon i jordbruk, fiskeri og havbruk er grunnlaget for den nasjonale matsikkerheita. Reindrift er ei viktig urfolksnæring og ein berar av samisk kultur og språk.

Hovudresultat: Berekraftig forvaltning av ressursar til matproduksjon, trygg mat frå land, hav og handel er dei viktigaste berebjelkane i norsk matsikkerheit. Dei norske fiskeri- og landbrukssektorane er mellom dei mest verdiskapande primærnæringane i verda. Desse sektorane har institusjonar som gir tilgang til kunnskap, kapital, teknologi og andre produksjonsressursar. Det samla arealet som vert nytta til dyrking av mat- og fôrvekstar er stabilt. Regjeringa har innført tiltak for å fremje klimatilpassing og robuste driftsformer i landbruket, mellom anna gjennom klimaavtalen med jordbruket sine organisasjonar og etableringa av Bionova i 2023. Det er òg oppretta eit matsystemutval som skal foreslå tiltak for å styrkje berekrafta i heile det norske matsystemet innanfor både blå og grøn sektor. Regjeringa tar grep for å sikre eit meir heilskapleg og langsiktig bevaringssystem for genressursar for mat og landbruk.

Utfordringar: Usunt kosthald aukar risikoen for ikkje-smittsame sjukdomar, overvekt, fedme og tidleg død. Over 50 prosent av den vaksne befolkninga er overvektige eller har fedme, medan eldre med redusert helse står i fare for å verte underernærte. Generelt et befolkninga for lite frukt, bær, grønsaker, fullkorn og fisk, og for mykje salt, tilsett sukker, metta feitt og raudt og prosessert kjøt. Delen som fullammar ser ut til å vere på veg ned.

Jordbruket bidreg til utslepp av klimagassar, men er samstundes sterkt påverka av klima- og miljøendringar. Det er behov for å tilpasse seg desse endringane og verne jordressursane. Det er viktig å oppretthalde den gode statusen for dyre- og plantehelsa. Å sikre nasjonal matproduksjon er ei prioritert oppgåve. Berekraftig reindrift er avhengig av tilstrekkeleg beiteareal, noko som i aukande grad vert utfordra av arealbruk frå andre sektorar. Havbruksnæringa står overfor utfordringar med høg dødelegheit, hovudsakleg knytt til lakselus.

Globalt ansvar: Matsikkerheit, inkludert mat frå akvatiske ressursar, er eit prioritert område i norsk utviklingspolitikk, i tråd med regjeringa sin strategi mot svolt frå 2022. Matsikkerheit er òg prioritert i den reviderte humanitære strategien som vart lansert i 2024. Utviklingsbistand til landbruk, fiskeri og matsikkerheit utgjorde 2,1 milliardar kroner i 2025, der den største delen vart kanalisert gjennom FN og multilaterale institusjonar (FAO, IFAD, WFP, CGIAR og Verdsbanken). Noreg eig og driftar Svalbard Gloable Frøhvelv, som er verdas største sikkerheitslager for såfrø.

Sentrale tiltak 2024–2026:

- Revidert jordvernstrategi (2023).
- Meld. St. 11 (2023–2024) *Strategi for auka sjølvforsyning av jordbruksvarer*.
- Noreg sin veg mot eit berekraftig matsystem (2024).
- Nasjonal tiltaksplan for bevaring og berekraftig bruk av genetiske ressursar (2024–2028).
- Nasjonal strategi for økologisk jordbruk 2025–2032.
- Veikart for landbruksbasert næringsmiddelindustri (2025).
- Meld. St. 24 (2024–2025) *Fremtidens havbruk*.
- Meld. St. 15 (2022–2023) *Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar*.
- Meld. St. 8 (2024–2025) *Dyrevelferd*.

Sikre god helse og fremje livskvalitet for alle, uansett alder

3.1	Noreg har eit godt utbygd tilbod innan svangerskapsomsorg, fødselsomsorg og barselomsorg, og svært få kvinner dør i samband med svangerskap og fødsel.	😊 ↑
3.2	Noreg er blant landa i verda med dei lågaste dødstala blant nyfødde.	😊 ↑
3.3	Dødsfall som følgje av smittsame sjukdomar er få, men det ligg eit potensial i å førebyggje fleire alvorlege helseutfall i enkelte sårbare grupper.	😐 ↑
3.4	Ikkje-smittsame sjukdomar står for den største delen av sjukdomsbyrda i Noreg, men dødelegheita har gått ned med 20 prosent sidan 2015. Det er framleis behov for betring når det gjeld diabetes for begge kjønn og kronisk obstruktiv lungesjukdom (KOLS) for kvinner. Sjølvmordsraten har auka, særleg blant menn.	😐 ↑
3.5	Alkohol er framleis det mest brukte rusmiddelet, medan cannabis er det mest brukte illegale rusmiddelet. Dei siste åra har bruken av kokain auka. Talet på overdosedødsfall er framleis høgt, og dødsfall knytte til forskrivne legemiddel har auka.	😐 ↑
3.6	Dødsfall og skadar i trafikkulykker har auka att etter nedgangen under pandemien, men ligg framleis blant dei lågaste i Europa. Om lag 700 personar dør eller blir hardt skadde i trafikkulykker kvart år.	😐 →
3.7	Tilgangen til seksuelle og reproduktive helsetenester er universell. Det er ein liten auke i aborttala, og ein liten auke i fødselstala. Historisk sett er aborttala låge. I 2019 var raten for abort for første gong i historia under 10 per 1 000 kvinner, medan han i 2025 var 10,6 (opp frå 10,3 i 2024).	😊 ↓
3.8	Dekninga av allmenne helsetenester er høg, med nokre eigendelar. Samstundes har om lag 5 prosent av innbyggjarane over 16 år eit udekt behov for tannhelse-tenester på grunn av høge kostnader.	😐 ↓
3.9	Sjølv om luftforureining utgjer ein vesentleg trussel mot helsa i Noreg, er ho ikkje ei stor årsak til dødelegheit eller sjukdom.	😐 ↑
3.A	Noreg har styrkt gjennomføringa av rammekonvensjonen om tobakkskontroll, både nasjonalt og gjennom støtte til FCTC 2030-prosjektet.	😊 →

- 3.B** Noreg har eit nasjonalt vaksineprogram med høg dekning. I 2024 hadde meir enn 95 prosent av befolkninga fullført vaksining med DTP-, MMR- og pneumokokkvaksine, medan HPV-dekninga var 92,5 prosent for jenter og 90,0 prosent for gutar.

Noreg støttar òg internasjonalt samarbeid om medisinsk forskning og utvikling av, og tilgang til, vaksinar og legemiddel gjennom støtte til Verdshealseorganisasjonen (WHO), Coalition for Epidemic Preparedness Innovations (CEPI) og Pandemifondet.

- 3.C** Noreg har ein av dei høgaste konsentrasjonane av legar og sjukepleiarar i Europa. Som følgje av demografiske endringar arbeider Noreg no med tiltak for å møte den venta mangelen på helsepersonell i framtida. Støtte til WHO er eit av dei viktigaste bidraga til å styrkje helsearbeidarstyrken i utviklingsland.

- 3.D** Både lowverk og system for å gjennomføre det internasjonale helsereglementet (IHR) er på plass. I 2024 låg Noreg over dei globale og regionale gjennomsnitta for alle indikatorane.

Noreg held oppe ein låg del antibiotikaresistente blodstraumsinfeksjonar. I 2024 var delen blodstraumsinfeksjonar forårsaka av MRSA 1,1 prosent, medan delen for ESBL-produserande *E. coli* var 6,7 prosent.

Status: Befolkninga i Noreg har gjennomgåande god helse og høg livskvalitet. Systematisk folkehelsearbeid og universelle helse- og omsorgstenester bidreg i stor grad til dette. Samstundes skapar ikkje-smittsame sjukdomar, overvekt, fedme og sosiale ulikskapar utfordringar for folkehelsa som må takast på alvor. Psykiske lidningar og psykiske helseplager utgjer ein vesentleg del av sjukdomsbyrda, og førekomsten har auka i delar av befolkninga. Dødsfall som følgje av smittsame sjukdomar er få, men det ligg eit potensial i å førebyggje fleire alvorlege helseutfall i enkelte sårbare grupper.

Hovudresultat: Forventa levealder er høg for både menn og kvinner: 81,6 år for menn og 84,8 år for kvinner i 2024. Nedgang i røyking og betre behandling har dei siste tiåra redusert både førekomsten av og dødelegheita knytt til hjarte- og karsjukdomar og kreft. Tilgangen til seksuelle og reproduktive helsetenester er universell. Førebygging av smittsame sjukdomar som hiv og hepatitt er òg tilgjengeleg for alle. Nedgangen i talet på hivtilfelle held fram, og Noreg er godt på veg til å eliminere hepatitt C som eit folkehelseproblem.

Utfordringar: Fordi befolkninga lever stadig lenger, vil ikkje-smittsame sjukdomar framleis legge aukande press på helse- og omsorgstenestene. Trass i at talet på daglegrøykjarar har gått ned, er røyking framleis den enkeltfaktoren som bidreg mest til sjukdom og tidleg død. Ein høg del fysisk inaktive personar i befolkninga, vidare nedgang i fysisk aktivitetsnivå, usunt kosthald og ein aukande del personar med overvekt og fedme fører til utfordringar og tap av friske leveår.

Auken i psykiske helseplager blant barn og unge har stoppa opp, og førekomsten blant jenter har gått noko ned. Samstundes er det framleis mange som rapporterer om slike plager. Sjølv mord er ein av dei viktigaste årsakene til tidleg død, spesielt blant menn. Alkoholforbruk er ein risikofaktor for tap av friske leveår, og talet på overdosar er svært høgt. Sosial ulikskap bidreg til helseforskjellar. Bruken av tannhelsetenester i befolkninga er eit anna område med forbettringspotensial. Det er òg behov for å styrkje vaksinasjonsdekninga og innsatsen mot aukande antimikrobiell resistens.

Globalt ansvar: Regjeringa arbeider for gradvis å dreie innsatsen mot styrking av nasjonale helsesystem, pandemiberedskap og handtering av pandemiar, universell helsedekning og betre primærhelsetenester. Målet er å utvikle helsetenester som kan tole klimaendringar, handtere fleire klimarelaterte sjukdomar og endringar i førekomst og spreiding av både smittsame og ikkje-smittsame sjukdomar, inkludert antimikrobiell resistens.

Sentrale tiltak 2024–2026:

- Meld. St. 15 (2022–2023) *Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for å jamne ut sosiale helseforskjellar, inkludert ein nasjonal tobakksstrategi.*
- Meld. St. 5 (2023–2024) *Ei motstandsdyktig helseberedskap – frå pandemi til krig i Europa.*
- Meld. St. 19 (2023–2024) *Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027 – Vår felles helseteneste.*
- Meld. St. 21 (2024–2025) *Helse for alle – Rettferdige prioriteringar i vår felles helseteneste.*
- Meld. St. 23 (2024–2025) *Fornye, forsterke, forbetre – Framtidas allmennlegeteneste og akuttmedisinske tenester utanfor sjukehus.*
- Meld. St. 11 (2025–2026) *Helsepersonellplan 2040.*
- Ei undersøkingsordning for vald mot barn vart etablert i Statens helsetilsyn i januar 2025.

Sikre inkluderande, rettferdig og god utdanning og fremje moglegheiter for livslang læring for alle

4.1	Grunnskule og vidaregåande opplæring er gratis og tilgjengeleg for alle. Gjennomføringa i vidaregåande opplæring har aldri vore høgare, men det er framleis behov for forbetringar.	☹️ ⬆️
4.2	Alle barn har tilgang til barnehage, men kvaliteten på tilboda varierer.	😊 ⬆️
4.3	Høgare utdanning held høg kvalitet, er gratis og tilgjengeleg for alle.	😊 ➡️
4.4	Gjennomføringa i vidaregåande opplæring har aldri vore høgare. Det er likevel behov for forbetringar, særleg innan yrkesfaglege utdanningsprogram.	☹️ ⬆️
4.5	Tilgangen til utdanning er universell, men det finst framleis kjønnsforskjellar innan teknologi-, helse- og lærarutdanningane.	☹️ ➡️
4.6	Lese- og matematikkferdigheitene blant norske 15-åringar har gått tilbake. Resultata for den vaksne befolkninga er generelt gode, men om lag 10 prosent har svake ferdigheiter i lesing, rekning og problemløysing.	☹️ ➡️
4.7	Berekraftig utvikling, folkehelse og livsmeistring og demokrati og medborgarskap er prioriterte tverrfaglege tema i grunnopplæringa. Eit kjerneføremål med høgare utdanning, i samsvar med norsk lovverk, er å bidra til miljømessig, sosial og økonomisk berekraftig utvikling.	😊 ⬆️
4.A	Utdanningsdirektoratet og Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse gir rettleiing om universell utforming, individuell tilrettelegging og inkluderande læringsmiljø i heile utdanningssystemet, frå barnehage og grunnopplæring til universitet, høgskular og fagskular, i samsvar med krava i norsk lovverk.	😊 ➡️
4.B	Studentmobilitet er eit mål i Noreg sitt internasjonale kunnskapssamarbeid. Studentutveksling med og innanfor land i det globale sør er ein del av det norske programmet NORHED for kapasitetsutvikling innan høgare utdanning og forskning.	😊 ➡️
4.C	Noreg sin innsats for å motverke den globale mangelen på kvalifiserte lærarar omfattar støtte til UNESCO sitt globale utdanningsprogram. Noreg har medverka til opplæring av 4,7 millionar lærarar i samarbeidsland. Education Cannot Wait har, med sterk støtte frå Noreg, gitt opplæring til meir enn 243 000 lærarar.	😊 ➡️

Status: Tilgangen til barnehage er høg, og nesten alle barn i alderen 3–5 år går i barnehage. Grunnskulen er tilgjengeleg for alle og held høg kvalitet. Alle har rett, men ikkje plikt, til å fullføre vidaregåande opplæring. Ein aukande del av elevane fullfører vidaregåande opplæring. I 2023 hadde 42,6 prosent av kvinnene og 32,3 prosent av mennene i Noreg fullført høgare utdanning.

Hovudresultat: Maksprisen i barnehagen er historisk låg, og regjeringa har innført gratis barnehage i Finnmark og Nord-Troms. S  skenmoderasjonen er styrkt slik at det tredje barnet i ein familie går gratis i barnehagen.

Regjeringa har innført tiltak for å styrkje læring, trivsel og motivasjon, mellom anna gjennom eit nasjonalt program for praktisk læring, tilskot til skulemilj  team og eit nytt system for kvalitetsutvikling. Det er òg sett i verk fleire tiltak for å styrkje leseferdigheitene og lesemotivasjonen til barn og unge.

Delen elevar som fullfører vidaregåande opplæring, har auka med ti prosentpoeng det siste tiåret. I 2025 gjekk om lag 97 prosent av elevane vidare fr   ungdomsskulen til vidaregåande opplæring. Deltakinga i fagskuleutdanning aukar, og talet på studentar vart dobla fr   2017 til 2023.

Utfordringar: Kvaliteten på barnehagetilboda varierer mykje, og sektoren har høgt legemeldt sjukefråvær. Det er òg utfordringar med å rekruttere og halde på barnehagel  rarar.

I skulen har l  ringsresultata gått tilbake i fleire fag og ferdigheiter. Fr   2018 til 2022 vart resultata svakare i lesing, matematikk og naturfag, målt gjennom PISA-undersøkinga. PIRLS 2021 viste   g ein nedgang i leseferdigheitene til norske ti  ringar.

Fullføringsgraden er framleis lågare i yrkesfaglege utdanningsprogram, mellom anna fordi desse rekrutterer fleire elevar med svakare fagleg grunnlag fr   ungdomsskulen. Gutar med innvandrarbakgrunn f  r læreplass og fullfører yrkesfagleg opplæring i mindre grad enn andre. Denne skilnaden kan ikkje forklarast med fråvær eller karakterar. Barn av foreldre med lågare utdanningsnivå presterer gjennomgåande svakare i skulen og tek sjeldnare høgare utdanning.

Globalt ansvar: Noreg prioriterer utdanning i kriser og konflikhtar, utdanning for jenter, heilskapleg seksualitetsundervisning og partnerskap innan høgare utdanning. Viktige element i innsatsen er støtte til styrking av system og kapasitet, program for opplæring av lærarar og tiltak som aukar kvaliteten på lærarutdanninga.

Noreg sitt internasjonale samarbeid for å sikre god utdanning for alle vert i hovudsak gjennomført gjennom multilaterale partnerar, særleg UNICEF, UNESCO, Det globale partnerskapet for utdanning (Global Partnership for Education) og Education Cannot Wait.

Sentrale tiltak 2024–2026:

- Maksprisen i barnehagen er redusert betydeleg, og det er innført økonomiske tiltak for å styrkje bemanninga i barnehagane.
- Leseløftet med fleire tiltak for å styrkje leseferdigheitene og lesemotivasjonen til barn og elevar, inkludert løyvingar til bøker i barnehagar og skular, oppretting av ei lesekommisjon og ekstra støtte til elevar med dysleksi.
- Ei ny opplæringslov tok til å gjelde 1. august 2024. Etter lova gjeld retten til vidaregåande opplæring til den enkelte har oppnådd studiekompetanse eller yrkeskompetanse.
- Eit stipendprogram for masterstudentar fr   samarbeidsland i Afrika, Asia og Latin-Amerika (NORSTIP) vart etablert i 2023.
- Fleir  rige tilsegn til dei strategiske planane til multilaterale partnerorganisasjonar, mellom anna *Global Partnership for Education* 2021–2025, UNESCO sine utdanningsprogram 2023–2025 og *Education Cannot Wait* 2023–2026.

Oppnå likestilling og styrkje stillinga for jenter og kvinner i samfunnet

5.1	Likestillinga mellom kvinner og menn er høg i Noreg, men det er framleis rom for forbedring.	☹️ ⬆️
5.2	Noreg står framleis overfor utfordringar knytte til vald mot kvinner og jenter. Fleire tiltak er sette i verk for å redusere dette.	☹️ ⬆️
5.3	Det siste året har talet på førespurnader til Kompetanseteamet mot negativ sosial kontroll og æresrelatert vald hatt ein beskjeden nedgang etter fleire år med auka.	☹️ ⬆️
5.4	Offentlege tenester og sosiale rettar i Noreg sikrar like moglegheiter til å vere i arbeid og til å stifte familie. Foreldrepermisjonen er delt i tre delar: ein kvote til kvar av foreldra og ein del som foreldra fritt kan fordele mellom seg.	😊 ⬆️
5.5	Blant toppleiarar i offentlig forvaltning er kjønnsbalanse oppnådd, men det er framleis store skilnader i privat sektor. I politikken er kjønnsbalansen i stor grad på plass, med unntak av blant fylkesordførarane.	☹️ ⬆️
5.6	Alle i Noreg har tilgang til gode seksuelle og reproduktive helsetenester. Heilskapleg seksualitetsundervisning, prevensjon og trygge aborttenester er lett tilgjengelege.	😊 ⬆️
5.A	I 2025 var 65,9 prosent av kvinnene og 72,2 prosent av mennene i alderen 15–74 år sysselsette. Talet på kvinner som eig aksjar auka med 58 prosent frå 2006 til 2024. Likevel er berre 32 prosent av aksjeeigarane kvinner (2024), og denne skilnaden har halde seg relativt stabil. Etter innføringa av reglar om kjønnskvote-ring i selskapsstyre i 2024 har kjønnsbalansen auka i eit langt høgare tempo enn tidlegare år.	😊 ➡️
	Delen kvinner som eig eigen bustad, ligg om lag på same nivå som for menn.	
5.B	98 prosent av kvinnene i Noreg eig ein mobiltelefon.	😊 ⬆️
5.C	Noreg har eit omfattande lovverk og ein brei politikk for å fremje likestilling. Offentlege styresmakter er pålagde å arbeide aktivt for likestilling og å gjere greie for korleis dei tek omsyn til kjønn og ikkje-diskriminering i verksemda si.	😊 ⬆️

Status: Noreg er rangert som nummer tre av 146 land i *Global Gender Gap Report 2025* frå Verdas økonomiske forum. Rapporten måler framgang innan økonomisk deltaking, utdanning, helse og politisk innverknad. Skilnadene i sysselsetjing mellom menn og kvinner er små og blant dei minste i OECD-landa. Gode ordningar for foreldrepermisjon, fleksible arbeidsordningar og rett til barnehageplass

med regulert makspris medverkar til lik deltaking både i arbeidslivet og heime. I politikken og blant toppleiarar i offentleg forvaltning er kjønnsbalanse i stor grad oppnådd. I privat sektor er skilnadene derimot framleis betydelege.

Hovudresultat: Sidan 2015 har lønsgapet mellom kvinner og menn vorte mindre. I 2025 utgjorde kvinner si inntekt i gjennomsnitt 87,9 prosent av menn si inntekt, opp frå 85,3 prosent i 2015.

Sidan 2014 har delen fedrar som har teke ut heile fedrekvoten eller meir enn fedrekvoten, lege over 60 prosent. I 2023 vedtok Stortinget krav om at det i visse selskap ikkje skal vere meir enn 60 prosent representantar av det same kjønnnet i styra. Ordninga blir innført gradvis frå 2024 til 1. juli 2028. Delen selskap med kjønnsbalanserte styre auka med 3 prosentpoeng frå 2024 til 2025.

Regjeringa har lagt fram ein opptrappingsplan mot vald og overgrep mot barn og vald i nære relasjonar for perioden 2024–2028. Det nasjonale kompetanseteamet mot negativ sosial kontroll og æresrelatert vald gav rettleiing i 1 360 enkeltsaker i 2025, som er ein beskjeden nedgang etter fleire år med auke. Regjeringa har òg lagt fram ein plan mot negativ sosial kontroll og æresmotivert vald for perioden 2025–2028.

Utfordringar: Kvinner tener mindre enn menn og arbeider oftare deltid. Sjølv om lønsgapet har minka over tid, var det ein liten auke frå 2024 til 2025 på 0,3 prosentpoeng.

Arbeidsmarknaden er framleis kjønnsdelt, og dei fleste kvinner og menn arbeider i ulike sektorar, yrke og stillingar. Det er langt færre kvinner enn menn i toppleinga i norsk næringsliv, og nesten alle administrerande direktørar i dei 200 største norske selskapa er menn.

Kvinner vert oftare enn menn utsette for vald i nære relasjonar, seksuell trakassering, valdtekt, negativ sosial kontroll, æresmotivert vald og tvangsekteskap. Fleirtalet av offera for partnardrap er kvinner.

Globalt ansvar: Likestilling og kvinner sine rettar er sentrale prioriteringar i norsk utanriks- og utviklingspolitikk, med særleg vekt på seksuell og reproduktiv helse og rettar. Innsats mot vald mot kvinner, styrking av kvinner si økonomiske og politiske deltaking og styrking av kvinner si rolle i arbeidet med matsikkerheit, energi og klima er òg prioriterte område. Kvinner, fred og tryggleik er ei anna sentral satsing. Noreg arbeider aktivt for å fremje kvinner sine rettar og likestilling i multilaterale forhandlingar og i arbeidet til multilaterale organisasjonar.

Sentrale tiltak 2024–2026:

- Strategi for likestilling 2025–2030.
- Melding til Stortinget om likestillingsutfordringar for menn skal leggjast fram i 2026.
- Ny abortlov. Tok til å gjelde 1. juni 2025.
- Opptrappingsplan mot vald og overgrep mot barn og vald i nære relasjonar (2024–2028).
- NOU 2024: 4 *Valdtekt – eit uløyst samfunnsproblem* vart overlevert til Justis- og beredskapsdepartementet 8. mars 2024.
- Handlingsplan for kvinner sine rettar og likestilling i norsk utanriks- og utviklingspolitikk (2023–2030): *Ei rettferdig verd er ei likestilt verd.*
- Nasjonal handlingsplan for kvinner, fred og sikkerhet (2023–2030).
- Handlingsplan mot negativ sosial kontroll og æresmotivert vold (2025–2028).

Sikre berekraftig vassforvaltning og tilgang til vatn og gode sanitærforhold for alle

6.1	Innbyggjarane i Noreg har tilgang til trygt og rimeleg drikkevatn.	😊 ⬆
6.2	Innbyggjarane i Noreg har universell tilgang til sanitærførhald og god hygiene.	😊 ➡
6.3	Den generelle vasskvaliteten er god, men det finst utfordringar knytte til avløpsvatn og forureining.	😐 ➡
6.4	Tilgangen på ferskvatn er god, men det er eit betydeleg etterslep i oppgradering og tilpassing av vass- og avløpssystema.	😐 ➡
6.5	Målet om integrert vassforvaltning er nådd, mellom anna gjennom dei regionale vassforvaltningsplanane for 2022–2027.	😊 ⬆
6.6	Det er framleis behov for forbedringar, særleg når det gjeld skogvern, restaurering av myrar, våtmarker og elvar.	😐 ⬆
6.A	Noreg støttar internasjonalt samarbeid og kapasitetsbygging innan vatn- og sanitærrelaterte tiltak, mellom anna gjennom støtte til prosjekt for vatn, sanitærforhold og hygiene via bilaterale og multilaterale kanalar, til dømes Det globale miljøfondet (GEF). Noreg støttar òg tiltak for å redusere plastavfall som hamnar i elvar og ferskvassystem.	😐 ⬆
6.B	Rettleiing blir gitt av Mattilsynet og Miljødirektoratet, og er tilgjengeleg på nettsidene deira. I tillegg gir kommunane vanlegvis rettleiing til innbyggjarane sine om handtering av sanitærførhald og avløpsløyser.	😊 ➡

Status: Innbyggjarane i Noreg har gjennomgåande universell tilgang til trygt drikkevatn og gode sanitærforhold. Kvaliteten på drikkevatnet er høg, men det er behov for tiltak for å sikre god kvalitet òg i framtida. Avløpsvatn frå byområde vert reinsa og størstedelen av befolkninga er knytt til kommunale reinseanlegg. Om lag 65 prosent av innbyggjarane er tilknytte reinseanlegg der avløpsvatnet vert reinsa biologisk og/eller kjemisk. Rundt 75 prosent av dei naturlege vassførekomstane i Noreg har god økologisk tilstand. Det står framleis att arbeid med å verne og restaurere vassrelaterte økosystem som skog og våtmark.

Hovudresultat: Nær 90 prosent av befolkninga i Noreg får vatn frå vassforsyningssystem som tener meir enn 50 personar, og som leverer reint drikkevatn av høg kvalitet. Om lag ti prosent av befolkninga nyttar private brønner eller er knytte til små private vassforsyningssystem.

Størstedelen av avløpsvatnet frå byområde vert reinsa, og dei fleste innbyggjarane er tilknytte avløpssystem. Tiltak knytte til reinsing av avløpsvatn i byområde er inkluderte i handlingsplanen for Oslofjorden (2021). I tillegg er det oppretta ei tilskotsordning for å støtte tiltak som reduserer utslipp av

nitrogen frå kommunalt avløpsvatn i nedbørfeltet til Oslofjorden. I 2026 er om lag 90 millionar kroner sette av til denne ordninga.

Vassressursane vert forvalta i samsvar med EUs vassrammedirektiv, som er gjennomført i norsk lovgiving. I 2023 vart om lag 35 millionar kroner løyvde til restaurering av myr og andre våtmarker.

Det er vedteke at løyvinga til restaurering av myr og andre våtmarker òg kan nyttast til restaurerings tiltak i andre økosystem. Budsjettet for statlege restaureringsprosjekt i desse økosystema var om lag 44 millionar kroner i 2024. I tillegg vart det i 2024 tildelt tilskot på til saman 15 millionar kroner til vassmiljøtiltak fordelt på 59 prosjekt i ulike vassdrag.

Utfordringar: Det kan oppstå lekkasjar i det kommunale leidningsnettet. I gjennomsnitt går 29 prosent av det produserte og reinsa drikkevatnet tapt gjennom lekkasjar før det når forbrukarane.

Fleire avløpsreinseanlegg oppfyller heller ikkje reinsekrava som er fastsette i forureiningsregelverket. Det er behov for å redusere utslepp av ureinsa avløpsvatn som følgje av manglande reinsekapasitet, lekkasjar i leidningsnettet og overløpshendingar.

Vidare kan vassforsyningssystem vere sårbare for uventa hendingar som flaum, ekstremvær og tilsikta skadeverk.

Globalt ansvar: I 2025 brukte Noreg om lag 90 millionar kroner på vatn, sanitærtjenester og avfallshandtering i utviklingsland. Vatn og sanitærforhold er òg ein del av den norske humanitære innsatsen.

Norsk støtte bidrog til UNICEF sitt globale arbeid for vatn- og sanitærtjenester. I 2024 sikra UNICEF tilgang til grunnleggjande vatn- og sanitærtjenester for 9 000 skular og 4 000 helseinstitusjonar. Til saman fekk 18 millionar menneske tilgang til grunnleggjande sanitærtjenester, medan 33 millionar menneske fekk støtte til tilgang til reint drikkevatn.

Sentrale tiltak 2024–2026:

- Nye nasjonale mål under protokollen om vatn og helse vart lanserte i 2024.
- Handlingsplan for Oslofjorden, inkludert tiltak for avløpsvatn (2021).

Sikre tilgang til påliteleg, berekraftig og moderne energi til ein overkomeleg pris

7.1	Noreg har universell tilgang til rimelege, pålitelege og moderne energitenester. Straumforsyninga er svært driftssikker, og heile befolkninga har tilgang til moderne energitenester.	😊 ➡
7.2	Noreg har ein svært høg del fornybar energi i energimiksen sin. Nesten all elektrisitetsproduksjon er basert på fornybare energikjelder, hovudsakleg vasskraft, supplert med vindkraft.	😊 ⬆
7.3	I Noreg er energiintensiteten låg og blir gradvis betre.	😐 ➡
7.A	Noreg bidreg aktivt til internasjonalt samarbeid om rein energi gjennom forskingspartnarskap, teknologiutvikling og finansiell støtte, mellom anna til tiltak knytte til fornybar energi, energieffektivisering, hydrogen og karbonfangst og -lagring.	😊 ⬆
7.B	Noreg støttar tilgang til berekraftig energi i utviklingsland gjennom utviklings-samarbeid, multilaterale initiativ og målretta program som skal byggje ut energi-infrastruktur, og fremje reine og pålitelege energiløysingar.	😊 ⬆

Status: I Noreg har praktisk talt alle tilgang til energi. Energisystemet sikrar effektiv ressursbruk, høg forsyningstryggleik og at straum ikkje blir dyrare enn nødvendig. I 2025 var delen fornybar energi i elektrisitetsproduksjonen 99 prosent, der vasskraft stod for om lag 90 prosent. Dette er svært høgt i internasjonal samanheng.

Hovudresultat: Delen fornybar energi er svært høg. Den viktigaste energikjelda er vasskraft, som òg i åra framover vil utgjere hovuddelen av den norske kraftforsyninga. Vindkraft utgjør ein veksande del av den fornybare energien i Noreg. I 2025 var produksjonen om lag 14 TWh, noko som svarar til rundt 8 prosent av den norske kraftkapasiteten.

Regjeringa har som mål å tildele område som svarar til 30 GW havvindkapasitet innan 2040. Dette vil kunne produsere nesten like mykje energi som heile den norske vasskraftproduksjonen gjer i dag. Tre prosjektområde er tildelte for utvikling av havvind på norsk kontinentalsokkel: eitt område for botnfast havvind i Sørlege Nordsjø II og to område for flytande havvind i Utsira Nord.

I eit normalår har Noreg eit kraftoverskot på om lag 18 TWh. Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE) slår i si siste analyse av kraftsystemet (2025) fast at det nasjonale kraftoverskotet vil halde fram til 2030, sjølv om det blir noko lågare enn i dag. Det er sett i gang omfattande investeringar for å styrkje straumnettet.

Utfordringar: Elektrifiseringa av samfunnet, særleg innan industri og transportsektoren, kan over tid føre til ein betydeleg auke i straumforbruket i Noreg. Utan ein tilsvarande auke i kraftproduksjonen

kan dette svekke kraftbalansen og, alt anna likt, medverke til høgare straumprisar og større behov for energieffektivisering.

Auka produksjon og forbruk krev òg tilgjengeleg kapasitet i straumnettet. Den globale energimarknaden er i sterk endring, driven av ny teknologi, strengare klimapolitikk og aukande etterspurnad etter energi. Desse utviklingstrekk vil òg påverke den norske energimarknaden.

Dei siste åra har forbrukarar i dei sørlege prisområda i Noreg opplevd periodar med høge og varierande straumprisar samanlikna med dei historisk låge og stabile prisane som lenge har prega den norske marknaden.

Globalt ansvar: Noreg støttar tilgang til rimeleg, berekraftig og rein energi i mange utviklingsland, både gjennom bilateralt samarbeid og gjennom multilaterale partnerar. Eit sentralt mål for Noreg er å bidra til tilgang til energi, inkludert reine løysingar for matlaging, i Afrika sør for Sahara. M300-initiativet, etablert av Verdsbanken og Den afrikanske utviklingsbanken, er ein viktig samarbeidspartnar.

Noreg har etablert fleire verkemiddel for å auke investeringane frå privat sektor i fornybar energi. Norfund, Statens investeringsfond for utviklingsland, investerer eigenkapital i prosjekt innan fornybar energi. Ved utgangen av 2024 hadde Norfund ei forplikta portefølje innan rein energi på 12 milliardar kroner. Norfund forvaltar òg Klimainvesteringsfondet, som hadde ei portefølje på 5,6 milliardar kroner i 2024.

Noreg har dessutan etablert ei statleg garantiordning for fornybar energi, og den første garantiavtalen vart signert med Den interamerikanske utviklingsbanken i desember 2025.

Sentrale tiltak 2024–2026:

- Meld. St. 36 (2020–2021) *Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping frå norske energiresursar.*
- Meld. St. 11 (2022–2023) *Om raskare nettutbygging og betre utnytting av kraftsystemet.*
- Meld. St. 25 (2022–2023) *Industripolitikk for eit grønt skifte.*
- Strategi for havvind (2023).
- Noregspris for straum og fjernvarme, foreslått gjennom Prop. 148 L (2024–2025).

Fremje varig, inkluderande og berekraftig økonomisk vekst, full sysselsetjing og anstendig arbeid for alle

8.1	Noreg har eit bruttonasjonalprodukt (BNP) per innbyggjar som er blant dei høgaste i verda.	😊 ➡
8.2	Produktivitetsnivået i Noreg er blant dei høgaste i verda.	😊 ➡
8.3	Norsk næringsliv har sterk innovasjonsevne og ein jamn auke i etableringa av nye verksemdar.	😐 ⬆
8.4	Utsleppa av klimagassar per BNP-eining har gått ned dei siste tiåra. Samstundes er Noreg framleis eit av landa i verda med høgast materialforbruk per innbyggjar.	😞 ➡
8.5	Noreg har hatt høg sysselsetjing og låg arbeidsløyse gjennom dei siste tiåra. Samanlikna med andre land har Noreg ein relativt stor del av befolkninga utanfor arbeidsstyrken som mottek helserelaterte ytingar.	😊 ➡
8.6	Delen unge under 30 år som verken er i arbeid, utdanning eller opplæring, har vore lågare dei seinare årene enn før 2021. Tilgangen til ulike helserelaterte ytingar blant unge er likevel framleis ei stor utfordring.	😐 ➡
8.7	Noreg er partnar i Alliance 8.7, som arbeider for å avskaffe tvangsarbeid, moderne slaveri og menneskehandel. Regjeringa har innført ein nasjonal strategi mot menneskehandel for perioden 2025–2030, som omfattar tiltak for å styrkje samordninga av arbeidet med førebygging, vern og straffeforfølgjing.	😊 ➡
8.8	Regjeringa har lagt fram ein handlingsplan mot sosial dumping og arbeidslivs-kriminalitet. Arbeidsmiljøstandarden er gjennomgåande høg. Talet på arbeidsulykker med dødeleg utfall har gått ned sidan 2020.	😊 ➡
8.9	Noreg tilbyr rettleiing og sertifisering for berekraftige reisemål. I perioden 2021–2025 var til saman 40 reisemål omfatta av ordninga. I 2026 omfattar ordninga 61 reisemål og meir enn 158 kommunar, noko som inneber at halvparten av alle kommunane no deltek i arbeidet med reisemålsutvikling.	😐 ⬆
8.10	Noreg skårar svært høgt på indikatorar som tilgang til bankkonto og bruk av digitale betalingsløyisingar.	😊 ⬆
8.A	Noreg har støtta Enhanced Integrated Framework for Trade-Related Technical Assistance to Least Developed Countries (EIF) i overgangsperioden mellom fase 2 og fase 3, og støtte til fase 3 er framleis prioritert, sjølv om tilgangen på nye midlar er avgrensa.	😐 ➡

8.B Regjeringa har lansert *Ungdomsløftet*, ei satsing som omfattar fleire initiativ med mål om å styrkje sysselsetjinga blant unge.

Status: Dei siste tiåra har Noreg hatt høg økonomisk vekst og låg arbeidsløyse. Produktivitetsnivået i Noreg er blant dei høgaste i verda og er ein viktig grunn til den høge levestandarden i landet. Ein open økonomi, sterk konkurranse, stabile rammevilkår for næringslivet og insentiv til arbeid, investeringar og utdanning utgjer grunnlaget for berekraftig økonomisk vekst og høg sysselsetjing.

Hovudresultat: Den norske arbeidslivsmodellen vernar arbeidstakarane sine rettar og er utforma for å sikre eit trygt arbeidsmiljø for alle. Samanlikna med andre land har Noreg høg sysselsetjing. I 2025 var nær 70 prosent av befolkninga i alderen 15–74 år sysselsett. Dette talet omfattar både heiltids- og deltidstilsette.

Delen unge under 30 år som verken er i arbeid, utdanning eller opplæring, har vore lågare dei seinare årene enn før 2021. Samstundes er tilgangen til ulike helserelaterte ytingar blant unge framleis ei utfordring.

Utfordringar: Noreg står overfor utfordringar knytte til ei aldrande befolkning. For å auke tilgangen på arbeidskraft må fleire personar utanfor arbeidsmarknaden mobiliserast, og fleire må stå lenger i arbeid. Mellom anna er det ei utfordring at sysselsetjinga blant innvandrarar, og særleg personar med fluktbakgrunn, er ein del lågare enn blant resten av befolkninga.

Globalt ansvar: Å fremje fri internasjonal handel, skape anstendige arbeidsplassar, styrkje arbeidstakarrettar og auke støtta til sårbare grupper er sentrale internasjonale prioriteringar for Noreg. Noreg støttar mellom anna Enhanced Integrated Framework (EIF) og fleire utviklingsprogram i regi av Den internasjonale arbeidsorganisasjonen (ILO). Gjennom utviklingsmandatet sitt er Norfund eit av dei viktigaste verkemidla Noreg har for å bidra til jobbskaping.

Sentrale tiltak 2024–2026:

- Regjeringa sine ambisjonar for arbeidsmarknadspolitikken går fram av Meld St.33 (2023–2024) *En forsterket arbeidslinje – flere i jobb og færre på trygd*.
- I 2025 lanserte regjeringa *Ungdomsløftet*. Satsinga skal bidra til at fleire unge under 30 år kjem i arbeid eller utdanning, og til å betre tilgangen på arbeidskraft.
- Regjeringa har gjort fleire grep for å auke sysselsettinga blant innvandrarar. Mellom anna har det blitt innført endringar i integreringslova som skal bidra til betre arbeidsretting og at fleire får formell kompetanse gjennom introduksjonsprogrammet.
- Nasjonal strategi mot menneskehandel 2025–2030.
- Handlingsplan mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet (2025).
- Ein ny arbeidsmiljøstrategi skal etter planen leggjast fram i løpet av 2026.

Byggje solid infrastruktur og fremje inkluderande og berekraftig industrialisering og innovasjon

9.1	Noreg har ein godt utbygd infrastruktur som er tilgjengeleg for alle. Samstundes er det utfordrande å verne infrastrukturen mot jordskred og flaum.	☹️ ⬆️
9.2	Norsk industri og næringsliv har over mange år utvikla seg i ei meir berekraftig retning.	😊 ➡️
9.3	Den norske kapitalmarknaden blir rekna som relativt velfungerande, og dei fleste verksemdene har god tilgang til finansiering gjennom bankar og kapitalmarknader. Tilgangen til finansiering kan vere meir utfordrande for små og mellomstore verksemdar enn for større selskap.	😊 ➡️
9.4	Det er sett i verk fleire tiltak for å redusere utslepp frå industrien, mellom anna gjennom deltaking i EUs kvotehandelssystem (ETS) og Enova sitt arbeid for å redusere punktutslepp frå industrien. Utsleppa frå personbiltrafikken har gått ned dei siste åra.	☹️ ⬆️
9.5	Noreg har ein høg del offentleg finansierte forsking og utvikling (FoU), men er framleis langt frå målet om at investeringane i forsking og utvikling skal utgjere 3 prosent av BNP. FoU-utgiftene som del av BNP og talet på FoU-tilsette per éin million innbyggjarar har gått ned.	☹️ ➡️
9.A	Noreg skårar svært høgt på indikatorar som tilgang til bankkonto og bruk av digitale betalingsløyser.	☹️ ⬆️
9.B	Noreg støttar utviklingsland gjennom alliansen for digitale fellesgode (Alliance for Digital Public Goods). Fleire utviklingsland har slutta seg til alliansen.	☹️ ⬆️
9.C	Over 99 prosent av norske hushald har no tilgang til 5G-nettverk, og over 99 prosent har tilgang til breiband med høg kapasitet.	😊 ⬆️

Status: Noreg har ein godt utbygd infrastruktur for transport og digitale nettverkstenester. Dette er ein føresetnad for eit velfungerande samfunn og eit konkurransedyktig og innovativt næringsliv. Våren 2024 la regjeringa fram Nasjonal transportplan 2025–2036. Eitt av dei viktigaste grepa i transportplanen er å flytte ressursar i planperioden over til meir drift og vedlikehald av infrastrukturen og færre investeringar. I planperioden vil regjeringa prioritere å ta vare på det vi har, forbetre der det er mogleg, utnytte kapasiteten i eksisterande infrastruktur og transportsystem betre, og byggje ny infrastruktur der det er nødvendig.

Hovudresultat: Over 99 prosent av norske hushald har no tilgang til 5G-nett, og over 99 prosent har tilgang til breiband med høg kapasitet. Regjeringa har som mål at alle hushald og verksemdar skal ha tilgang til breiband med minst 100 Mbit/s nedlastingsfart innan utgangen av 2025.

Delen elbilar meir enn dobla seg frå 2020 til 2025, og utsleppa frå vegtrafikken gjekk ned med 8,1 prosent frå 2024 til 2025.

Utfordringar: Industrien i Noreg står for om lag 25 prosent av dei samla utsleppa i landet, og ein stor del av desse kjem frå punktutslepp. For å nå klimamåla må utsleppa av klimagassar frå industrien halde fram med å gå ned. Deltaking i EUs kvotehandelssystem (ETS) er det viktigaste verkemiddelet for å oppnå dette.

Regjeringa ønskjer å bidra til auka verdiskaping, legge til rette for lønsame private investeringar og styrkje eit meir omstillingsdyktig næringsliv.

Globalt ansvar: Noreg fremjar digitale løysingar i utviklingsland for å gjere data meir tilgjengelege, mellom anna havdata, skogdata og informasjonssystem for helse. Opne modellar for kunstig intelligens skal vere eit grunnlag for berekraftig utvikling.

Noreg støttar den globale digitale pakta (Global Digital Compact), som vart vedteken på FN sitt framtidstoppmøte 22. september 2024.

Regjeringa bidreg òg til investeringar i infrastruktur innan energi, transport og digitalisering, mellom anna gjennom kjernestøtte til multilaterale utviklingsbankar som Verdsbanken. Innan innovasjon og entreprenørskap støttar Noreg fleire inkubatorar og akseleratorprogram som er aktive i det sørlege Afrika.

Sentrale tiltak 2024–2026:

- Meld. St. 16 (2024–2025) *Industrien – konkurransekraft for ei ny tid*, som skildrar oppdaterte utfordringar og moglegheiter for heile industrisektoren.
- Meld. St. 14 (2023–2024) *Nasjonal transportplan 2025–2036*.

Redusere ulikskap i og mellom land

10.1	Inntektsulikskapen i Noreg er låg, og i 2023 låg han om lag på same nivå som i 2014. Delen av befolkninga med vedvarande låg inntekt har auka noko etter 2010. Reallønene gjekk ned både i 2022 og 2023, men auka att i 2024.	😊 ➡
10.2	Noreg har høg grad av likestilling. Samstundes finst det framleis utfordringar knytte til rasisme og diskriminering.	😐 ➡
10.3	Prinsippa om like moglegheiter og sosial mobilitet ligg til grunn for den norske velferdsstaten. Sosiale skilnader i skulen er framleis ei utfordring.	😐 ➡
10.4	Det vart gjennomført fleire tiltak i perioden 2021–2025 for å styrkje omfordeling gjennom skattar og overføringar. Skattar og avgifter bidreg til å finansiere offentlege tenester, som òg har ein utjamnande effekt.	😊 ⬆
10.5	Bankane har styrkt soliditeten og likviditeten sin. Nye reglar for handtering av bankkriser er sette i verk.	😊 ⬆
10.6	Noreg har støtta auka representasjon for utviklingsland i avgjerdsprosessar i internasjonale økonomiske og finansielle institusjonar.

Noreg støttar deltaking frå land utanfor DAC-krinsen i arbeidet til OECD sin komité for utviklingshjelp (DAC). | 😊 ⬆ |
10.7	Noreg har eit velfungerande system for migrasjon som søker å møte og tilpasse seg utfordringar knytte til migrasjon.	😊 ➡
10.A	Noreg gir dei minst utvikla landa tollfri og kvotefri marknadstilgang.	😊 ➡
10.B	Noreg er framleis blant dei leiande ytarane av offentleg utviklingshjelp målt som del av nasjonalinntekta. Bistanden omfattar målretta støtte til dei minst utvikla landa, sårbare statar og utsette grupper, kombinert med innsats for å mobilisere ytterlegare finansiering. Eit døme er Noreg sitt bidrag til IDA21, som utgjer meir enn 5 milliardar amerikanske dollar for perioden 2026–2028.	😊 ➡
10.C	1. januar 2025 var kostnaden ved pengeoverføringar til eit utval land om lag 1,9 prosent av eit beløp på 5 000 kroner når overføringa skjedde gjennom bankar, og noko høgare gjennom andre typar finansinstitusjonar.	😊 ➡

Status: Noreg er eitt av landa i verda med dei lågaste sosiale og økonomiske ulikskapane. Dette omfattar både låg inntektsulikskap og gjennomgåande høg livskvalitet. Inntektsulikskapen i Noreg har auka noko dei siste 30 åra, men låg i 2023 om lag på same nivå som i 2014. I treårsperioden 2022–2024 hadde 9,5

prosent av befolkninga (utanom studentar) vedvarande låg inntekt. Denne delen auka noko etter 2010, men har gått litt ned att etter ein topp i perioden 2018–2020. Delen barn som bur i låginntektsfamiliar har òg gått noko ned sidan perioden 2018–2020. Formuesulikskapen er derimot framleis høg.

Hovudresultat: Det progressive skattesystemet er eit sentralt verkemiddel for å redusere inntektsulikskapen i det norske samfunnet. Skattar og overføringar bidreg til å redusere inntektsulikskapen med om lag 40 prosent.

Velferdssystemet kompenserer for inntektsbortfall som følgje av sjukdom, alderdom og arbeidsløyse. Alle har tilgang til gratis utdanning og universelle helsetenester.

Utfordringar: Delen sysselsette er relativt høg i internasjonal samanheng. Samstundes står mange utanfor arbeidslivet og mottek helserelaterte ytingar. Delen som får slike ytingar har auka betydeleg sidan før pandemien. Ved utgangen av 2024 mottek om lag 15 prosent av befolkninga i alderen 18–66 år anten arbeidsavklaringspengar eller uføretrygd.

Dei viktigaste utfordringane er å halde inntektsforskjellane låge og å auke deltakinga i arbeidslivet blant sårbare grupper. Arbeidsmarknadsdeltakinga blant innvandarkvinner, inkludert norskfødde kvinner med innvandrarforeldre, har auka. Likevel har innvandarkvinner framleis lågare sysselsetjingsgrad enn resten av kvinnebefolkninga. Det er òg eit gap i sysselsetjinga mellom innvandarkvinner og innvandarmenn.

Talet på barn som lever i familiar med vedvarande låg inntekt, særleg i familiar med innvandrarbakgrunn og blant einslege forsørgjarar, er ei utfordring. Tiltak som kan bidra til å førebyggje dette, omfattar mellom anna å tilpasse utdanningssystemet betre til behova hos utsette grupper. Skattesystemet og velferdsordningane må samstundes stimulere til verdiskaping og deltaking i arbeidslivet.

Globalt ansvar: Norsk utviklingspolitikk har som mål å bidra til samfunnsendringar ved å motarbeide ulikskap og fattigdom, og ved å fremje økonomisk utvikling og velferd i utviklingsland. Menneskerettane er eit grunnleggjande fundament for norsk utviklingsbistand, med vekt på deltaking, ikkje-diskriminering, likestilling og menneskeverd.

Noreg arbeider for å fremje inkluderande handels- og skattereglar, motverke ulovlege kapitalstraumar og korrupsjon, og bidra til ei rettferdig fordeling av byrdene i den globale innsatsen mot klimaendringar. I utviklingsland støttar Noreg tiltak for å førebyggje og kjempe mot korrupsjon, styrkje skatteforvaltninga og fremje inkluderande velferdssystem.

Sentrale tiltak 2024–2026:

- Handlingsplan mot muslimfiendtleg rasisme 2025–2030.
- Handlingsplan mot hets og diskriminering av samar 2025–2030.
- Handlingsplan mot antisemittisme 2025–2030.
- Handlingsplan for kjønns- og seksualitetsmangfald 2023–2026.
- Handlingsplan mot rasisme og diskriminering – fornya innsats 2024–2027.
- Handlingsplan for universell utforming, forlenga til 2026.
- Regjeringa reviderer strategien for likestilling av personar med funksjonsnedsetjing.
- Regjeringa styrka *Jobbsjansen* både i 2025 og i 2026, slik at rundt 500 fleire innvandarkvinner årleg får moglegheita til å kome ut i arbeid og sjølvforsørging.

Gjere byar og lokalsamfunn inkluderande, trygge, robuste og berekraftige

11.1	Bustadmarknaden og leigemarknaden er under press. Eit rekordhøgt tal flyktningar har blitt busette dei siste åra. Låg byggjeaktivitet reduserer tilgangen på rimelege bustader og driv prisane opp, noko som gjer det vanskelegare for sårbare grupper å finne og halde på ein eigna bustad. Talet på bustadlause er lågt, men aukande.	☹️ ⬇️
11.2	Noreg har eit godt utbygd kollektivtransportsystem i enkelte byområde, men det er store skilnader både mellom byar og mellom urbane og rurale område. All ny transportinfrastruktur skal byggjast etter prinsippa for universell utforming. Ei viktig utfordring i transportsektoren er å sikre universell utforming av eksisterande infrastruktur og køyretøy.	😐 ⬆️
11.3	Plan- og bygningslova og måten ho vert praktisert på, må vidareutviklast for å møte ambisiøse mål knytte til klimaendringar, naturforvaltning og samfunnsutfordringar.	😐 ➡️
11.4	Det finst velfungerande forvaltningssystem for kultur- og naturarv, men arealbruksendringar og klimaendringar legg press på desse ressursane.	😊 ➡️
11.5	Det finst ikkje ei fullstendig oversikt over dødsfall og personar som er råka av katastrofar i Noreg. Tala er låge og stabile over tid. Sidan 2015 har kostnadane knytte til naturskadar i Noreg auka betydeleg. Utviklinga har akselerert dei siste åra, hovudsakleg som følge av ekstrem nedbør, flaum, stormar og jordskred.	😐 ⬇️
11.6	Tettstader og byar opplever tidvis utfordringar med dårleg luftkvalitet som påverkar folkehelsa.	😐 ➡️
11.7	Trygge, opne og tilgjengelege område for allmenn bruk er relativt utbreidde.	😐 ⬆️
11.A	Det rettslege rammeverket for regional planlegging er forankra i plan- og bygningslova. Regional planlegging er dessutan vektlagt i dei nasjonale forventningane til regional og kommunal planlegging og i dei statlege planretningslinjene for arealbruk og mobilitet.	😐 ➡️
11.B	Kommuneundersøkinga for 2025 viser at 99 prosent av norske kommunar opplyser at dei har ei heilskapleg risiko- og sårbarheitsanalyse (ROS). Talet på kommunar med oppdatert ROS-analyse er aukande, men berre 68 prosent av kommunane oppfyller alle minstekrava til slike analysar.	😊 ⬆️
11.C	Norsk støtte til dei minst utvikla landa blir kanalisert gjennom multilaterale utviklingsbankar og program, mellom anna Verdsbanken, Verds handelsorganisasjon (WTO), UNESCO og UN-Habitat prosjekt i Ghana og Mosambik.	😐 ➡️

Status: 83 prosent av innbyggjarane i Noreg bur i byar og tettstader. Nær 80 prosent eig sin eigen bustad, men høge bustadprisar gjer bustader mindre økonomisk tilgjengelege. Dei fleste har ein høg levestandard med tilgang til grunnleggjande helse- og velferdstenester, avfallshandtering, transportsystem og god luftkvalitet. Det er likevel behov for forbedringar når det gjeld tilrettelegging for personar med funksjonsnedsetjing og styrking av krisehandteringa i møte med aukande risiko for flaum, skred og pandemiar.

Hovudresultat: Byar og tettstader har låge nivå av luftforureining, og den lokale luftkvaliteten har vorte betre det siste tiåret. Talet på personar som døyr for tidleg som følge av lokal luftforureining, er blant dei lågaste i Europa.

Utfordringar: Auka risiko for flaum, skred og hetebølgjer påverkar infrastruktur og arealbruk. Auka press på areala i tettbygde område fører til fleire konflikhtar mellom utbygging, vern av grøntområde og friluftsområde og handtering av klimarelaterte risikoar. Samstundes skapar aukande press på kystområda tilsvarande konflikhtar knytte til naturvern, friluftsliv og klimatilpassing.

Meir perifere område opplever folketalsnedgang kombinert med ein stadig større del eldre innbyggjarar.

Å sikre rimelege, eigna og tilgjengelege bustader for låginntektsgrupper, eldre og personar med funksjonsnedsetjing er ei utfordring, særleg i større byar, men òg i distriktskommunar der bustadtilbodet kan vere avgrensa. Låg bustadbygging over tid, kombinert med aukande prisar og folkevekst, gjer at det er behov for meir bustadbygging, særleg i dei større byane.

Større byar opplever høgare nivå av luftforureining. Nokre byområde har utfordringar knytte til opphoping av levekårsutfordringar og kriminalitet.

Globalt ansvar: Norsk støtte til utsleppsreduksjonar i byar og tettstader vert kanalisert gjennom Verds handelsorganisasjon (WTO), Verdsbanken og Climate and Clean Air Coalition.

Noreg støttar kapasitetsbygging og bevaring av natur- og kulturarv globalt gjennom initiativ som World Heritage Leadership Programme og tiltak som fremjar smarte byar, klimatilpassing og betre levekår for internt fordrivne personar. Noreg er òg ein aktiv bidragsytar til UNESCO, både gjennom økonomisk støtte og gjennom aktivitetar som støttar gjennomføringa av konvensjonane Noreg har slutta seg til, særleg verdsarvkonvensjonen om vern av kultur- og naturarv.

Sentrale tiltak 2024–2026:

- Meld. St. 13 (2023–2024) *Bustadmeldinga – Ein heilskapleg og aktiv bustadpolitikk for heile landet*.
- Statlege planretningslinjer for arealbruk og mobilitet – føremålet med retningslinjene er å fremje berekraftig utvikling gjennom samordning av bustadbygging og infrastruktur, redusert transportbehov og styrking av kollektivtransport, sykling og gange.
- Byvekstavtalar – føremålet er god samordning av areal- og transportpolitikken i dei største byområda slik at all vekst i persontransporten blir teken med kollektivtransport, sykkel og gange.
- Den nasjonale arkitekturstrategien *Rom for kvalitet* (2025) fastset nasjonale ambisjonar om varierte nærmiljø, varsam ressursbruk, vakre omgjevnader og varige kvalitetar.
- Ei ny kulturminnelov er under utarbeiding for betre å møte samtidige utfordringar. Den nye lova skal erstatte kulturminnelova frå 1978.
- Handlingsplanen *Berekraft og like moglegheiter – Eit universelt utforma Noreg* (2021–2025) er forlenga til 2026.

12.1	Noreg støttar 10YFP/One Planet Network. Det vart publisert ein handlingsplan for sirkulær økonomi i 2024, og i 2025 vart det lansert eit nasjonalt samfunnsoppdrag for sirkulær økonomi.	😊 ⬆️
12.2	Det materielle forbruket per innbyggjar ligg langt over dei globale og europeiske gjennomsnitta.	😞 ➡️
12.3	Det vart oppnådd ein reduksjon i matsvinn på 24 prosent i perioden 2015–2024.	😐 ⬆️
12.4	Utviklinga innan handtering av farlege kjemikaliar og avfall er positiv. Det er likevel framleis behov for å styrkje regelverk og tiltak.	😐 ⬆️
12.5	Noreg har ei stor avfallsmengd samanlikna med EU- og OECD-landa. Mengda hushaldsavfall har gått ned dei siste åra.	😞 ⬆️
12.6	Openheitslova, som vart innført i 2022, er evaluert for å identifisere styrkar og svakheiter. EU sitt direktiv om berekraftsrapportering for føretak (CSRD) er gjennomført i norsk lov.	😐 ⬆️
12.7	Det finst lovmessige og administrative rammeverk for grøne og innovative offentlege innkjøp, inkludert rettleiing for offentlege innkjøparar.	😊 ⬆️
12.8	Berekraftig utvikling er integrert på alle nivå i utdanningssystemet.	😊 ➡️
12.A	Noreg støttar utviklingsland sin vitskaplege og teknologiske kapasitet for berekraftig forbruk og produksjon gjennom finansiering av UNEP, One Planet Network og Det globale miljøfondet (GEF).	😐 ⬆️
12.B	Merkeordninga <i>Berekraftig reisemål</i> omfattar indikatorar som måler status, i tillegg til resultatindikatorar som krev kontinuerleg utvikling og forbetring for at reisemålet skal kunne resertifiserast. I 2026 omfattar ordninga 63 reisemål og 162 kommunar.	😐 ⬆️
12.C	Noreg har ingen subsidiar til fossilt brensel. Alle utslepp frå forbrenning av mineralprodukt er prisa gjennom CO ₂ -avgift eller EUs kvotehandelssystem (EU ETS).	😊 ➡️

Status: Noreg har ein høg levestandard og er blant landa i verda med det høgaste materialforbruket. Å oppnå eit meir berekraftig forbruk er ei av dei største utfordringane for Noreg i arbeidet med å nå berekraftsmåla.

Hovudresultat: Regjeringa sin handlingsplan for sirkulær økonomi (2024–2025) støttar omstillinga til ein sirkulær økonomi i Noreg. Den nye lova om berekraftige produkt og verdikjeder tok til å gjelde i 2024 og har som mål å fremje meir berekraftige produkt som er tilpassa ein sirkulær økonomi.

I februar 2025 leverte det nasjonale folkepanelet tilrådingar til regjeringa om korleis overforbruk kan reduserast. I mai 2025 la ei nasjonal ekspertgruppe fram rapporten Ikkje rett fram, om verkemiddel for å fremje ein meir sirkulær økonomi. Regjeringa lanserte eit nasjonalt samfunnsoppdrag for sirkulær økonomi i 2025.

Noreg sin plaststrategi (2021) har som mål å redusere plastforureining og sikre berekraftig bruk av plast. Handlingsplanen for eit giftfritt miljø vart revidert i 2025, og det same året vart handlingsplanen for klima- og miljøvenlege offentlege anskaffingar og grøn innovasjon revidert.

Utfordringar: Delmål 12.2, 12.3, 12.5 og 12.6 har eit betydeleg forbettringspotensial. Noreg er blant landa i verda med det høgaste materialforbruket per innbyggjar. Sjølv om det er oppnådd vesentleg framgang, står mykje arbeid att.

Matsvinnet er framleis høgt, naturressursane må nyttast meir effektivt, og avfallsmengdene er framleis for store. Den sirkulære materialbruksraten i Noreg har over tid vore stabil på eit lågt nivå. Vidare er den sirkulære materialbruksgraden i Noreg generelt lågare enn i dei andre nordiske landa og lågare enn gjennomsnittet i EU.

Globalt ansvar: Internasjonalt støttar Noreg fleire initiativ som har som mål å verne miljøet og fremje berekraftig produksjon og forbruk. Noreg arbeider for ein ambisiøs global avtale mot plastforureining og er, saman med Rwanda, medleiar for ein koalisjon av 76 land som arbeider for å heve ambisjonsnivået i forhandlingane.

Noreg er ein tydeleg pådrivar for utfasing av farlege stoff og for å styrkje internasjonale regelverk for kontroll av kjemikaliar som utgjer ein risiko for helse og miljø.

For perioden 2026–2029 har medlemsstatane i FN, inkludert Noreg, vedteke at FNs miljøprogram (UNEP) skal prioritere berekraftig forbruk og produksjon, mellom anna gjennom sirkulære tilnærmingar.

Sentrale tiltak 2024–2026:

- Nasjonal handlingsplan for sirkulær økonomi (2024).
- Nasjonalt samfunnsoppdrag for sirkulær økonomi (2025).
- Matsvinnlova (2025).

Handle omgåande for å motarbeide klimaendringane og konsekvensane av dei

- 13.1** Noreg er relativt robust og har god evne til å tilpasse seg klimaendringar og naturkatastrofar. Klimaendringane vil skape eit større behov for klimatilpassing i åra som kjem, og kostnadane er venta å auke. ☹️⬆️
- 13.2** Klimatiltak er integrert i nasjonal politikk og nasjonale strategiar. Status for måloppnåing og arbeidet med verkemiddel for å redusere utslepp går fram av *Klimastatus- og plan*, som er regjeringa si årlege klimarapportering til Stortinget, i tråd med klimalova. Ein stor del av utsleppa i Noreg er omfatta av økonomiske verkemiddel. Utslepp blir regulerte gjennom forureiningslova, standardar, avtalar og tilskotsordningar for utsleppsreducerande tiltak. ☹️⬆️
- 13.3** Regjeringa arbeider for å gjere samfunnet mindre sårbart for klimaendringar, mellom anna ved å gjere kunnskap tilgjengeleg for kommunar og andre aktørar, til dømes gjennom Klimatilpassing.no. ☹️⬆️
- 13.A** Norsk klimafinansiering utgjorde 30,3 milliardar kroner i 2025. Mobilisert privat kapital gjennom Klimainvesteringsfondet utgjorde 16,3 milliardar kroner i 2025, det er ei auke på 181 prosent frå året før. Det grønne klimafondet (Green Climate Fund (GCF)) er fullt operativt, og Noreg har bidrege med om lag 1 milliard amerikanske dollar til kapitaliseringa av fondet. ☹️⬆️
- 13.B** GCF sitt beredskapsprogram (Readiness Programme) har eit særleg fokus på dei minst utvikla landa (LDC) og små utviklingsøystatar (SIDS). Noreg bidreg til dette gjennom sterk og føreseieleg støtte til GCF.
- Noreg støttar kapasitetsbygging for deltaking i internasjonale klimaforhandlingar for dei minst utvikla landa (LDC) og Alliansen av små øystatar (AOSIS) gjennom FN's utviklingsprogram (UNDP). Kvinner er ei prioritert målgruppe. 😊➡️
- Noreg er ein sterk og påliteleg støttespelar for Det globale miljøfondet (GEF), som støttar det forsterka rammeverket for openheit (Enhanced Transparency Framework (ETF)) gjennom initiativet for kapasitetsbygging (Capacity-Building Initiative for Transparency (CBIT)).

Status: Oppfølginga av Parisavtalen er grunnlaget for å nå berekraftsmål 13. Noreg sitt klimamål for 2030 etter Parisavtalen er å redusere dei samla utsleppa av klimagassar med minst 55 prosent samanlikna med nivået i 1990. Dette målet er lovfesta i klimalova.

Regjeringa ønskjer å vidareføre klimasamarbeidet med EU og legg til grunn at 2030-målet etter Parisavtalen skal oppfyllest i samarbeid med EU. Dersom det er nødvendig, vil Noreg bruke frivillig sam-

arbeid etter artikkel 6 i Parisavtalen for å oppfylle den delen av målet som går utover det som blir oppnådd gjennom klimasamarbeidet med EU.

Som part i Parisavtalen har Noreg meldt inn eit nytt og skjerpa klimamål for 2035. I Prop. 129 L (2024–2025) *Endringar i klimalova (klimamål for 2035)* foreslo regjeringa at det nye målet skulle vere å redusere utsleppa med minst 70–75 prosent samanlikna med 1990-nivået. Dette vart vedteke av Stortinget i juni 2025 og teke inn i klimalova.

Noreg har eit juridisk bindande mål om å bli eit lågutsleppssamfunn innan 2050. Dette inneber at Noreg innan 2050 skal redusere utsleppa av klimagassar med 90–95 prosent samanlikna med 1990-nivået. Ved vurdering av måloppnåinga skal ein ta omsyn til verknadene av EUs kvotehandelssystem (EU ETS).

Hovudresultat: I 2025 var dei norske utsleppa av klimagassar på 44,1 millionar tonn CO₂-ekvivalentar. Dette er om lag 22 prosent lågare enn toppnivået i 2007, og ein reduksjon på 13,9 prosent sidan 1990.

På grunn av Noreg sitt samarbeid med EU kan ikkje norske utslepp vurderast isolert. Klimaeffekten av norsk deltaking i dei tre pilarane i EUs klimarammeverk må òg reknast med: innsatsfordelingsforordninga (Effort Sharing Regulation), kvotehandelssystemet (ETS) og regelverket for skog- og arealbruk (LULUCF). Verkemidla som blir nytta for å redusere utsleppa, er skildra i regjeringa sin *Klimastatus og -plan* og i Klimameldinga, Meld. St. 25 (2024–2025) *Klimamelding 2035 – på veg mot lågutsleppssamfunnet*.

Noreg har styringssystem for både utsleppsreduksjonar og klimatilpassing. Desse skal sikre betre samordning mellom sektorar, utvikling av nasjonale analysar av klimasårbarheit, oppdatering av politikken for klimatilpassing, rapportering og jamleg vurdering av framdrifta. Regjeringa sin *Klimastatus og -plan* viser korleis Noreg skal oppfylle klimaforpliktingane sine.

Utfordringar: Framskrivingar av utslepp viser at dersom dagens politikk blir vidareført, er utsleppa i 2030 venta å vere om lag 27 prosent lågare enn i 1990. Framskrivinga er usikker og tek ikkje omsyn til effekten av ny klimapolitikk, eller samarbeidet med EU for å nå måla, men viser at det er behov for ytterlegare tiltak for å nå 2030-målet.

Regjeringa sin *Klimastatus og -plan* for 2027 viser at planlagde tiltak er venta å redusere utsleppa ytterlegare. Planen viser korleis Noreg, gjennom ein kombinasjon av eksisterande politikk, forsterka tiltak og fleksible mekanismar, kan redusere utsleppa som er omfatta av innsatsfordelingsforordninga med 50 prosent innan 2030.

Globalt ansvar: Støtte til klimatiltak er høgt prioritert i norsk utanriks-, utviklings- og klimapolitikk. Under klimatoppmøtet i Glasgow i 2021 kunngjorde Noreg eit mål om å doble klimafinansieringa til 14 milliardar kroner årleg innan 2026, inkludert mobilisert privat kapital. Innanfor denne ramma skal støtta til klimatilpassing minst tredoblast.

Norsk klimafinansiering utgjorde 30,3 milliardar kroner i 2025. Finansiering av internasjonalt klimaarbeid blir stadig viktigare for å nå måla i Parisavtalen, og Noreg bidreg gjennom multilaterale, regionale og bilaterale partnerar.

Klima- og skoginitiativet er Noreg si største internasjonale klimasatsing. Initiativet har som mål å redusere og snu tapet av tropisk skog, og bidreg dermed til eit meir stabilt klima, bevaring av biologisk mangfald og berekraftig utvikling.

I 2022 etablerte regjeringa eit nytt klimainvesteringsfond, forvalta av Norfund. Fondet skal investere i fornybar energi i utviklingsland med høge utslepp frå kolkraft og annan fossil kraftproduksjon.

I perioden 2022–2025 bidrog fondet til finansiering av 18,5 GW fornybar energikapasitet. Når anlegga er i drift, vil dei redusere utsleppa med 40,3 millionar tonn CO₂ årleg.

Sentrale tiltak 2024–2026:

- Meld. St. 26 (2022–2023) *Eit klima i endring – saman for eit klimarobust samfunn.*
- Meld. St. 27 (2023–2024) *Ei tryggare framtid – førebudde på flaum og skred.*
- Meld. St. 25 (2024–2025) *Klimamelding 2035 – på veg mot lågutsleppssamfunnet.*
- I tråd med klimalova har regjeringa lagt fram *Klimastatus og -plan* årleg i samband med budsjettframlegget til Stortinget (Prop. 1 S).
- Regjeringa oppnemnde i juli 2024 eit ekspertutval for å skaffe meir kunnskap om dei økonomiske konsekvensane av klimaendringane i Noreg. Utvalet la fram rapporten sin i juni 2026.

Bevare og bruke hav og marine ressurser på ein måte som fremjar berekraftig utvikling

- 14.1** Noreg har sett i verk tiltak for å førebyggje og redusere marin forsøpling og mikroplast frå landbaserte kjelder, men datagrunnlaget er framleis avgrensa. Det blir rapportert om stabile eller minkande nivå av forureining i norske havområde. 😐 ⬆️
- 14.2** Noreg fører ein heilskapleg politikk for hav- og kystforvaltning som fremjar vern og berekraftig bruk av marine økosystem og støttar utviklinga av ein berekraftig havøkonomi. 😐 ⬆️
- 14.3** Regjeringa arbeider for å gjere samfunnet mindre sårbart for klimaendringar, mellom anna ved å gjere kunnskap tilgjengeleg for kommunar og andre aktørar. 😐 ➡️
- 14.4** Fleirtalet av dei kommersielt viktige norske fiskebestandane ligg framleis over det føre-var-baserte nivået for gytebestand. 😊 ⬆️
- 14.5** Noreg held fram arbeidet med å verne viktige marine område. Om lag 4,5 prosent av dei norske havområda er omfatta av verneområde, nasjonalparker og andre vernesoner. 😐 ⬆️
- 14.6** Det blir ikkje gitt subsidiar til ulovleg, urapportert eller uregulert fiske (UUU-fiske). Verds handelsorganisasjonen si avtale om fiskerisubsidiar tok til å gjelde i september 2025, og gjennomføringa skjer i samsvar med forskriftene i avtala. 😐 ⬆️
- 14.7** Noreg støttar små utviklingsøystatar i arbeidet med å gjennomføre Havrettskonvensjonen (UNCLOS), byggje kapasitet innan havforvaltning, bekjempe ulovleg, urapportert og uregulert fiske og tilpasse seg klimaendringane. 😊 ⬆️
- 14.A** Noreg gir omfattande utviklingsbistand knytt til havet for å styrkje vitskapleg kunnskap, forskingskapasitet og overføring av marin teknologi i utviklingsland, særleg i små utviklingsøystatar og dei minst utvikla landa. Noreg støttar sekretariatet til Den mellomstatlege oseanografiske kommisjonen (IOC), og gjennom Norad blir det òg gitt støtte til IOC sine program for kapasitetsutvikling og til FNs havforskingstiår. 😊 ➡️

I 2025 lanserte regjeringa det store programmet *Polhavet 2050*, med ei årleg løyving på 100 millionar kroner over ti år, fordelt på 18 institusjonar.

14.B Noreg støttar gjennomføringa av dei frivillige retningslinjene for småskalafiske og tilhøyrande initiativ som fremjar småskalafiske basert på menneskerettar, likestilling og klimarobuste løysingar. Målet er å sikre at småskalafiskarar, fiskeriarbeidarar og lokalsamfunna deira blir anerkjende, støtta og inkluderte i berekraftige matsystem.

14.C Noreg har ratifisert avtala under Havrettskonvensjonen om bevaring og berekraftig bruk av marint biologisk mangfald i område utanfor nasjonal jurisdiksjon (BBNJ-avtala). Noreg er òg medleiar i Høgnivåpanelet for ein berekraftig havøkonomi (Ocean Panel), der eit av hovudmåla er å arbeide for berekraftig forvaltning av 100 prosent av havområda som ligg under medlemslanda sin jurisdiksjon.

Status: Den økologiske tilstanden i norske kystvatn og store delar av dei norske havområda er god. Havet er likevel påverka av klimaendringar og aukande havtemperaturar. Det er innført omfattande regelverk for å sikre ei forsvarleg forvaltning av havområda, og overvakinga av den økologiske og kjemiske tilstanden i kystvatn har auka betydeleg dei siste åra. Regjeringa vil legge fram oppdaterte forvaltningsplanar for dei norske havområda for Stortinget i 2028.

Hovudresultat: Regjeringa har sett i verk tiltak for å førebyggje og redusere marin forsøpling og spreiding av mikroplast til havet. Det blir òg bygd ut ei styrkt fiskerikontrollordning.

Frå 1. januar 2024 vart det innført nye krav til prøvetaking av industrifangstar, noko som vil gi meir presis rapportering av artssamansetjinga i fiskeria.

Regjeringa har som mål å sikre vern av eit representativt utval av marin natur. Så langt er det etablert 23 marine verneområde for å ta vare på område med viktige naturverdiar og høg biologisk produksjon, i tillegg til fire nasjonalparkar som òg omfattar store marine område.

Fiskeriforvaltninga har innført tiltak for å verne ressursane, mellom anna gjennom forbod mot enkelte reiskapar, sesongbaserte fiskerestriksjonar, opning og stenging av fiskefelt og områdebaserte reguleringar. Til saman omfattar slike områdebaserte tiltak etter fiskerilovgivinga 44 prosent av Noreg si økonomiske sone.

Noreg investerer betydeleg i forsking, infrastruktur, kartlegging og overvaking av havområda. Bruken av antibiotika i norsk havbruk har halde seg stabilt låg dei siste åra.

Utfordringar: Nokre havområde står framleis overfor utfordringar som følge av klimaendringar, overgjødsling, svak tilstand for enkelte artar og spreiding av framande artar.

Datagrunnlaget er framleis avgrensa når det gjeld førekomst og påverknad av plastforureining og mikroplast på økosystem og artar i Noreg. Klimatiske endringar i havet kan òg skape nye utfordringar, mellom anna for forvaltninga av levande marine ressursar.

Havbruksnæringa i Noreg står framleis overfor fleire utfordringar, der lakselus er ei av dei mest sentrale. Lakselus aukar dødelegheita hos oppdrettslaks og utgjør ein trussel mot villaksbestandane. Bruken av kjemiske behandlingar mot lakselus er redusert kraftig dei siste åra, i stor grad fordi auka resistens har gjort behandlingane mindre effektive. Oppdrettsanlegga slepper òg ut næringsstoff til det marine miljøet. På grunn av sterk vassutskifting langs norskekysten blir risikoen for vesentlege negative miljøeffektar likevel generelt vurdert som låg.

Globalt ansvar: Noreg legg stor vekt på å etterleve internasjonale avtalar og konvensjonar og på å bidra til ein berekraftig og inkluderande havøkonomi. Dette omfattar deltaking i Høgnivåpanelet for ein berekraftig havøkonomi (Ocean Panel), aktiv deltaking i FAO sin fiskerikomiteé (COFI) og regionale fiskeriforvaltningsorganisasjonar, arbeid gjennom Den internasjonale sjøfartsorganisasjonen (IMO) og deltaking i Blue Justice Initiative. Dette initiativet hjelper medlemsstatar med å gjennomføre København-erklæringa mot grenseoverskridande organisert kriminalitet i den globale fiskerinæringa.

Noreg legg òg stor vekt på ei ambisiøs gjennomføring av BBNJ-avtalen, som Noreg er part i, og vil delta konstruktivt i forhandlingane fram mot det første partsmøtet i 2027.

Gjennom programma *Fisk for utvikling* og *Hav for utvikling* støttar Noreg samarbeidsland med å byggje kunnskap, institusjonar og kapasitet innan integrert havforvaltning, berekraftige fiskeri, kamp mot marin forureining og klimatilpassing til havs.

Programma har særleg merksemd retta mot små utviklingsøystatar og dei minst utvikla landa, og dei bidreg til gjennomføring av internasjonale havforpliktingar, inkludert berekraftsmåla og FNs havforskingsår. Noreg er òg eit aktivt medlem av UNESCO sin mellomstatlege oseanografiske kommisjon (IOC).

Sentrale tiltak 2024–2026:

- Meld. St. 24 (2024–2025) *Framtidens havbruk – berekraftig vekst og mat til verden.*
- Meld. St. 8 (2024–2025) *Dyrevelferd.*
- Meld. St. 21 (2023–2024) *Heilskaplege forvaltningsplanar for havområda.*

Verne, tilbakeføre og fremje berekraftig bruk av økosystem, sikre berekraftig skogforvaltning, motverke ørkenspreiing, stanse og reversere landforringing og stanse tap av artsmangfald

- 15.1** Planane for bevaring av økosystem er på rett veg, og det same gjeld planane for restaurering av ferskvassbaserte økosystem. Kriterium for berekraft og tiltak for restaurering av andre økosystem er under utvikling. 😐 ⬆
- 15.2** 37 prosent av landarealet i Noreg er dekt av skog, og nær 100 prosent av denne skogen er sertifisert gjennom globale sertifiseringsordningar for berekraftig skogforvaltning. Det blir sett i verk tiltak for å redusere avskoging. Regjeringa har fastsett følgjande mål for skogen i Noreg: Skog som er verna etter naturmangfaldlova er i økologisk tilstand nær naturtilstand i 2050. I annan skog er økologisk tilstand, målt med direktorata sine indikatorar, forbetra innan 2050, samstundes som det er eit aktivt og berekraftig skogbruk på drivverdige areal og konkurransekrafta i skognæringa blir teken vare på. 😐 ⬆
- 15.3** Noreg har ein nasjonal jordvernstrategi med mål for maksimal årleg omdisponering av dyrka jord på under 2 000 dekar. Tapet av dyrka jord har dei siste åra vore nedgåande, og i 2025 var ein under målet for fyrste gang. 😊 ⬆
- 15.4** 34 prosent av fjelløkosystema i Noreg er verneområde. Det er etablert ei kvalitetsnorm for villrein, og ei eiga stortingsmelding, lagd fram i 2024, fastset mål og tiltak for å ta vare på og betre tilstanden i dei 24 villreinområda i fjella i Sør-Noreg. Det skal utarbeidast handlingsplanar for dei enkelte villreinområda. Tilgjengelege fjell- og utmarksområde er eit sentralt grunnlag for ei berekraftig reindrift. Gjennom dei årlege reindriftsavtalene blir det gjort tiltak for å vareta dei areala reindrifta nyttar. 😐 ⬇
- 15.5** Lovverk for naturvern og heilskapleg arealforvaltning er på plass, og den oppdaterte handlingsplanen for naturmangfald legg til rette for ein meir heilskapleg og systematisk politikk. 😐 ⬇
- 15.6** Nasjonale forskrifter som sikrar rettferdig og rimeleg fordeling av gevinstar er sett i verk. Noreg gir årlege bidrag til Plantetraktatens fond for fordelsdeling. 😊 ⬆
- 15.7** Nasjonalt og internasjonalt regelverk er gjennomført for å stanse krypskyting og handel med verna artar, mellom anna i samsvar med CITES-konvensjonen. 😐 ⬆
- 15.8** Det finst regelverk som regulerer innføring og spreiding av framande artar, og det er vedteke ein tiltaksplan mot framande artar. Likevel etablerer fleire framande artar seg framleis i høgt tempo. 😐 ⬇
- 15.9** Naturmangfaldsomsyn er integrerte i nasjonale og lokale planprosessar. 😐 ⬆

15.A Noreg sitt klima- og skoginitiativ er forlenga til 2035. Noreg vil arbeide for å mobilisere nye ressursar globalt, særleg frå privat sektor. Noreg vil òg arbeide for betre samspel mellom klimafinansiering og naturfinansiering for å nå måla på begge områda meir effektivt. Noreg held fram med å gi betydeleg støtte til Det globale miljøfondet (GEF).

15.B Noreg har halde fram med å gi omfattande støtte til tropiske skogland og relevante partnerar for å redusere avskoging og skogforringing gjennom Noreg sitt internasjonale klima- og skoginitiativ.

15.C Miljødirektoratet og andre aktørar arbeider kontinuerleg med å styrkje informasjon, auke medvitet og føre tilsyn med etterlevinga av CITES-regelverket. Noreg arbeider for å setje miljøkriminalitet og kriminalitet mot kulturarv på dagsordenen i relevante internasjonale forum og for å styrkje innsatsen mot miljøkriminalitet gjennom bistandsprogram og utviklingspartnerskap.

Gjennom programmet *Law Enforcement Assistance Programme*, som blir gjennomført av Interpol og FNs kontor for narkotika og kriminalitet (UNODC), støttar Noreg kapasitetsbygging og styrkt etterforsking og straffeforfølgning av skogkriminalitet i sentrale tropiske skogland.

Status: Det er sett i verk omfattande tiltak for å ta vare på økosystema gjennom kunnskapsbasert forvaltning. Regjeringa meiner at det ikkje er behov for omfattande nye verneområde, men at skogvernet bør utvidast i tråd med Stortinget sitt mål om å verne 10 prosent av skogarealet. I andre økosystem er det behov for eit avgrensa vern av enkelte naturtypar som i dag ikkje er godt nok sikra gjennom eksisterande verneområde.

Hovudresultat: Det finst eit omfattande lovverk for berekraftig bruk og bevaring av naturen gjennom plan- og bygningslova, forskrifter om konsekvensutgreiingar, naturmangfaldlova og sektorlover som vassressurslova og skogbrukslova.

Om lag 17,7 prosent av Fastlands-Noreg er verna etter naturmangfaldlova. Når vern på Svalbard og Jan Mayen blir rekna med, svarar dette til 25,7 prosent av landarealet.

I 2024 la regjeringa fram mål for den økologiske tilstanden i skog og ei meny av tiltak for å nå desse måla. Regjeringa vil òg legge fram ei meny av tiltak for fjell og kulturlandskap og opent lågland.

Om lag 75 prosent av elvane og innsjøane er klassifiserte med god eller svært god økologisk tilstand etter vassforskrifta. Arbeidet med jordkartlegging og jordvern har bidrege til eit solid nasjonalt kunnskapsgrunnlag om jordressursane. I 2025 var ein for fyrste gong under det nye jordvernmålet på 2 000 dekar.

Utfordringar: Arealbruk og arealbruksendringar er dei største truslane mot bevaring og berekraftig bruk av økosystem på land nasjonalt, saman med klimaendringar, spreiding av framande artar og forureining.

Det er krevjande å beskytte truga artar og naturtypar, og dei negative verknadene av klimaendringar på naturmangfaldet forsterkar desse utfordringane.

Ei viktig utfordring er å sikre at omsynet til naturmangfald blir integrert i regionale og kommunale planar og i behandlinga av saker etter sektorlovgivinga.

Langsiktig og berekraftig forvaltning av jordressursane, ivaretaking av dyrka og dyrkbar jord og vern av jordsmonn som ressurs er framleis sentrale utfordringar.

Globalt ansvar: I 2024 bidrog Noreg med 4,9 milliardar kroner til tiltak som hadde bevaring av naturmangfald som hovudmål eller delmål. Dette er nær ei dobling samanlikna med utbetalingane i 2015.

Sidan 2008 har Noreg hatt ei leiande rolle i arbeidet med å stanse og snu avskoging og skogforringing i tropiske land gjennom Noreg sitt internasjonale klima- og skoginitiativ. Reduksjon av skogtap er avgjerande for å stanse tapet av biologisk mangfald.

Noreg sitt internasjonale klima- og skoginitiativ utgjorde 3,5 milliardar kroner til tiltak for å ta vare på naturmangfaldet i den tropiske skogsone i 2024.

Sentrale tiltak 2024–2026:

- Meld. St. 35 (2023–2024) *Berekraftig bruk og bevaring av naturmangfald.*
- Meld. St. 18 (2023–2024) *Ein forbetra tilstand for villrein.*
- Kvalitetsnorm for villrein.

Fremje fredelege og inkluderande samfunn for å sikre berekraftig utvikling, sørgje for tilgang til rettsvern for alle og byggje velfungerande, ansvarlege og inkluderande institusjonar på alle nivå

16.1	Noreg har låg draps- og valdsrate. Partnardrap og vald mot kvinner er framleis store utfordringar.	☹️⬇️
16.2	Vald og overgrep råkar ein betydeleg del av barn og unge, og ein aukande del av overgrepa skjer på nett. Talet på registrerte tilfelle av menneskehandel er lågt.	☹️⬆️
16.3	Rettsstaten står sterkt i det norske samfunnet.	😊➡️
16.4	Internasjonale ulovlege finansstraumar er framleis omfattande. Talet på saker der verdier blir tilbakeførte eller inndregne i Noreg har auka betydeleg dei siste åra.	☹️⬆️
16.5	Ifølgje internasjonale evalueringar har Noreg sterke institusjonelle rammeverk og er blant landa i verda med lågast nivå av korrupsjon.	😊➡️
16.6	Noreg skårar høgt på demokratiindeksar som V-Dem, og offentlege institusjonar er kjenneteikna som opne, ansvarlege og av høg kvalitet.	😊⬆️
16.7	Noreg skårar høgt på demokratiindeksar. Det blir arbeidd med å identifisere tiltak som kan motivere grupper som aldri stemmer, til å delta i val og engasjere seg politisk.	😊⬆️
16.8	Noreg arbeider for inkluderande deltaking i globale styringsinstitusjonar.	😊➡️
16.9	Registrering av fødsel og juridisk identitet er regulert i lov.	😊➡️
16.10	Informasjonsflyt og vern av grunnleggjande fridomar er forankra i Grunnlova og anna lovverk, mellom anna offentleglova og miljøinformasjonslova.	😊➡️
16.A	Noreg gir økonomisk støtte til utviklingsland for å styrkje nasjonale institusjonar i arbeidet mot terrorisme og kriminalitet.	😊➡️
16.B	Noreg har eit sterkt lovverk mot diskriminering. Samstundes opplever minoritetsgrupper framleis meir diskriminering og trakassering enn resten av befolkninga.	☹️➡️

Status: I internasjonal samanheng er Noreg eit relativt fredeleg samfunn med låg kriminalitet. Demokrati, menneskerettar og rettsstaten er grunnleggjande berebjelkar i norsk styring. Offentlege institusjonar er ansvarlege, opne og underlagde kontrollmekanismer. Eit uavhengig domstolsapparat vernar menneskerettane ved å sikre likskap for lova og vern mot diskriminering. Noreg har gjennom-

gåande høg valdeltaking ved både lokale og nasjonale val. Lovverket sikrar openheit, føreseielegheit og medverknad i offentlege avgjerdsprosessar.

Hovudresultat: For å styrkje innsatsen mot korrupsjon og kvitvasking vedtok Noreg i 2019 ei lov om register over reelle rettshavarar. Registeret vart etablert i 2024.

I desember 2025 foreslo regjeringa endringar i straffelova som opnar for inndraging av verdier utan straffedom, med sikte på å ta frå kriminelle større delar av utbyttet frå lovbrøt.

I 2024 fekk domstolane varig auka finansiering gjennom satsinga på styrking av rettsstaten, mellom anna til sikre domstolslokale og stabil drift av IKT-system.

I april 2025 la regjeringa fram forslag til ny forvaltningslov. Forslaget er tydelegare og meir tilgjengeleg enn dagens lov, og reglane er betre tilpassa moderne forvaltnings praksis og organisasjonsformer.

Ei ny ordning for økonomisk behovsprøving, vedteken i 2023, har utvida tilgangen til fri rettshjelp og sikrar at ordninga ikkje blir svekt over tid.

I 2022 slutta Noreg seg til Luxembourg-erklæringa, som omfattar handlingsplanar for å byggje tillit og styrkje demokratiet. Noreg er òg ein aktiv deltakar i Open Government Partnership, som fremjar open forvaltning gjennom samarbeid mellom styresmakter og sivilsamfunn.

I 2025 løyvde regjeringa eit permanent tilskot på 90 millionar kroner til Økokrim for å styrkje innsatsen mot kvitvasking og korrupsjon. Delar av midlane er nytta til å etablere eit nasjonalt kompetansesenter mot korrupsjon.

Utfordringar: Drapsraten i Noreg er låg i internasjonal samanheng. I 2025 vart 19 personar offer for drap, klart under tiårsgjennomsnittet på 28 offer.

Partnardrap og vald mot kvinner er framleis alvorlege utfordringar. I tiårsperioden 2015–2024 vart til saman 69 personar drepne av noverande eller tidlegare partner.

Vald og overgrep rammar ein betydeleg del av barn og unge, og ein stadig større del av desse hendingane skjer på nett. Talet på registrerte tilfelle av menneskehandel er lågt. Kriminelle nettverk og gjengrelatert kriminalitet er framleis område som skapar uro.

Eit betydeleg tal menneske opplever framleis diskriminering og trakassering. Minoritetar rapporterer om diskriminering i langt større grad enn resten av befolkninga. Talet på meldte hatkriminalitetssaker har òg auka dei siste åra, og dei fleste sakene er knytte til hudfarge eller faktisk eller oppfatta nasjonal eller etnisk bakgrunn.

Globalt ansvar: Noreg deltek aktivt i internasjonale initiativ og forhandlingar for å motarbeide skatteunndraging, korrupsjon, kvitvasking og ulovlege finansstraumar.

Noreg er ein viktig partner i konfliktførebygging, konfliktløysing og fredsbygging, mellom anna gjennom å oppretthalde nasjonale forsvarsevner, der kollektiv tryggleik spelar ei sentral rolle.

Noreg støttar FN og andre organisasjonar som arbeider med kapasitetsbygging innan område som korrupsjonsbekjemping, uavhengige domstolar, finansiell openheit, ansvarleggjering og integritet.

Noreg gir òg økonomisk støtte til sivilsamfunnsorganisasjonar, uavhengig journalistikk og tiltak for tryggleik for journalistar.

Sentrale tiltak 2024–2026:

- Nasjonal strategi mot menneskehandel, lansert i mai 2025.
- *Ytringsberedskap – Nasjonal strategi for eit ope og opplyst offentleg ordskifte* (2025).
- *Strategi for å styrkje motstandskrafta mot desinformasjon* (2025–2030).
- Meld. St. 15 (2023–2024) *Felles verdier – felles ansvar – Styrket innsats for forebygging og bekjempelse av økonomisk kriminalitet*.
- Handlingsplan mot hets og diskriminering av samar 2025–2030.
- Handlingsplan mot negativ sosial kontroll og æresmotivert vold (2025–2028).
- Ny lov om særskilt innsats mot negativ sosial kontroll og æresmotivert vold. Tok til å gjelde juli 2026.
- Lovendringar i barnevernslova, straffelova, passlova og ID-kortlova om utreiseforbud ved fare for skadelig utenlandsopphold mv. Tok til å gjelde våren 2026.
- Opptrappingsplan mot vald og overgrep mot barn og vald i nære relasjonar (2024–2028).
- Permanent partnardrapskommisjon, etablert i september 2024.
- Ei undersøkingsordning for vald mot barn vart etablert i Statens helsetilsyn i januar 2025.

Styrkje verkemidla som trengst for å gjennomføre arbeidet, og fornye globale partnerskap for berekraftig utvikling

- 17.1** Noreg har overoppfylt målet i Addis Tax Initiative om å doble den offentlege utviklingsbistanden (ODA) til støtte for mobilisering av nasjonale inntekter i låginntektsland. 😊 ⬆
- 17.2** Regjeringa gir, og er framleis forplikta til å gi, 1 prosent av brutto-nasjonalinntekta (BNI) som offentlig utviklingsbistand (ODA), og til å oppfylle FN-målet om å bruke minst 0,15–0,20 prosent av BNI til dei minst utvikla landa. 😊 ➡
- 17.3** Noreg mobiliserer betydelege mengder privat kapital til berekraftig utvikling gjennom Norfund, Norad si garantiordning og Noreg sitt klimainvesteringsfond. 😊 ⬆
- 17.4** Noreg bidreg til pågåande prosessar og rammeverk som har til føremål å lette gjeldsbyrda for land i gjeldskriser, og støttar gjennomføringa av rammeverket for restrukturering av statsgjeld (G20 sitt felles rammeverk). 😊 ⬆
- 17.5** Norfund er Noreg sitt viktigaste verkemiddel for investeringar i verksemdar som bidreg til jobbskaping og fattigdomsreduksjon i utviklingsland. Noreg har òg etablert ei garantiordning for fornybar energi i utviklingsland. 😊 ⬆
- 17.6–17.8** Noreg støttar teknologimekanismen under Parisavtalen og FNs klimakonvensjon (UNFCCC), er medleiar i alliansen for digitale fellesgode (Digital Public Goods Alliance) og støttar fleire digitale fellesgode som er tilgjengelege for utdanning, helse og næringsutvikling. 😊 ➡
- Noreg var vertskap for *Internet Governance Forum* (IGF) i juni 2025. Forumet spelar ei sentral rolle i utviklinga av internett og i det internasjonale samarbeidet på det digitale området.
- 17.9** Noreg yter teknisk samarbeid gjennom Norad sin Kunnskapsbank for å styrkje kompetanse og institusjonell kapasitet innan område som fiskeri- og havressursforvaltning, energi, landbruk, skattesystem, antikorrupsjon, statistikk, digitalisering og likestilling. 😊 ➡
- 17.10–17.12** Noreg er framleis aktivt engasjert i utviklingsdimensjonen i Verds handelsorganisasjon (WTO), mellom anna ved å legge til rette for aktiv deltaking i viktige reformdiskusjonar. Dei minst utvikla landa og andre låginntektsland har fri tilgang til den norske marknaden utan toll eller kvotar. 😊 ➡

17.13–Politisk forankring, ei heilskapleg tilnærming i forvaltninga og deltaking frå
17.17 mange ulike aktørar ligg til grunn for arbeidet med å oppnå ein meir samordna og integrert politikk for berekraftig utvikling. Dette blir mellom anna støtta gjennom Toppleiarforum for berekraftsmåla.

17.18–Statistisk sentralbyrå (SSB) spelar ei aktiv rolle både nasjonalt og internasjonalt
17.19 i arbeidet med å levere data til indikatorane for berekraftsmåla. SSB og andre partnerar støttar kapasitetsbygging i nasjonale statistikkssystem i utviklingsland for å styrkje nasjonal oppfølging av berekraftsmåla og global rapportering.

Noreg er òg medleiar i internasjonale initiativ som «FfD and the Future of Data», som arbeider for å styrkje nasjonale dataøkosystem.

Status: Noreg er ein aktiv deltakar i det globale samarbeidet og ein sterk støttespelar for det multilaterale systemet. Både den nasjonale og den internasjonale politikken til Noreg er forankra i 2030-agendaen, Compromiso de Sevilla som bygger vidare på Addis Abeba-handlingsplanen, Parisavtalen og internasjonale menneskerettar. Det overordna målet er å fremje samfunnsendingar som reduserer ulikskap og fattigdom, samstundes som ein fremjar økonomisk utvikling og velferd i samarbeidslanda. I sårbare område og konfliktområde prioriterer Noreg integrerte tilnærmingar som koplar saman humanitær hjelp, langsiktig utvikling og fredsbygging, samstundes som prinsippa om nøytralitet, upartiskheit og vern av sivile i humanitært arbeid blir haldne oppe.

Hovudresultat: Noreg er ein viktig bidragsytar til internasjonalt utviklingssamarbeid. FNs medlemsland har vedteke eit mål om å bruke 0,7 prosent av bruttonasjonalinntekta (BNI) til offentleg utviklingsbistand (ODA). I 2025 var det berre fire land, mellom dei Noreg, som nådde dette målet. Noreg låg høgast med eit bidrag på 1,03 prosent av BNI, tilsvarande totalt 58,9 milliardar kroner i bistand.

Nasjonalt har Toppleiarforum for berekraftsmåla bidrege til meir samordna og heilskapleg politikkutforming, saman med omfattande etablerte mekanismar for integrert politikkutvikling og koordinering innanfor og på tvers av regjeringa.

Utfordringar for Noreg: Det internasjonale samarbeidet er under sterkt press. Samansette kriser utfordrar økonomiane i mange land. Aukande ulikskap, klimaendingar, veksande gjeldsutfordringar, Russland sin angrepskrig mot Ukraina, krigen i Gaza, angrep på menneskerettar og likestilling, særleg seksuell og reproduktiv helse og rettar, og ei rekkje andre kriser bidreg til eit vedvarande høgt behov for bistand, særleg i dei fattigaste landa.

Det globale nivået på offentleg utviklingsbistand har gått ned, noko som svekkjer finansieringa av berekraftsmåla. Fleire tradisjonelle givarland har redusert bistandsbudsjetta sine og legg i aukande grad vekt på eigne interesser og vilkår i utviklingssamarbeidet.

Globalt ansvar: Eit velfungerande og inkluderande multilateralt system og ein internasjonal orden basert på folkeretten er grunnleggjande interesser for Noreg. Som del av dette arbeidet spelar Noreg ei aktiv rolle i reformprosessar både i FN og i dei multilaterale utviklingsbankane.

Noreg held fram med å prioritere likestilling og arbeidet for kvinner si seksuelle og reproduktive helse og rettar. Ei anna viktig prioritering er å redusere ulikskap ved å ta tak i strukturelle utfordringar som korrupsjon, ulovlege finansstraumar og svake skattesystem.

Klima- og miljøomsyn er tett integrerte i utviklingssamarbeidet. Noreg legg særleg vekt på klimatilpassing og utsleppsreduksjonar, fornybar energi, matsikkerheit og berekraftig havforvaltning, med erkjenning av at klimaendringar forsterkar konflikhtar, fattigdom og humanitære behov.

Noreg nytta deltakinga som gjesteland i G20 i 2024 og 2025 til å fremje gjennomføringa av 2030-agendaen.

Sentrale tiltak 2024–2026:

- Ein strategi for Noreg sitt samarbeid med Verdsbanken (2026–2030) vart lansert i mars 2026.
- Regjeringa sette i mars 2026 i gang ein brei og inkluderande prosess for å utvikle ein ny norsk utviklingspolitikk som svar på store geopolitiske og finansielle endringar som påverkar den globale bistanden. Prosessen skal munne ut i ei stortingsmelding som blir lagd fram for Stortinget våren 2027.
- Gjennom deltakinga i G20 i 2024 og 2025 støtta Noreg aktivt G20 sitt felles rammeverk for gjeldslette (Common Framework for Debt Relief) og G20 sin vegkart for reform av dei multilaterale utviklingsbankane.

Utgitt av: Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet

Bestilling av publikasjoner:

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

publikasjoner.dep.no

Telefon: 22 24 00 00

Publikasjoner er også tilgjengelige på:

www.regjeringen.no